



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

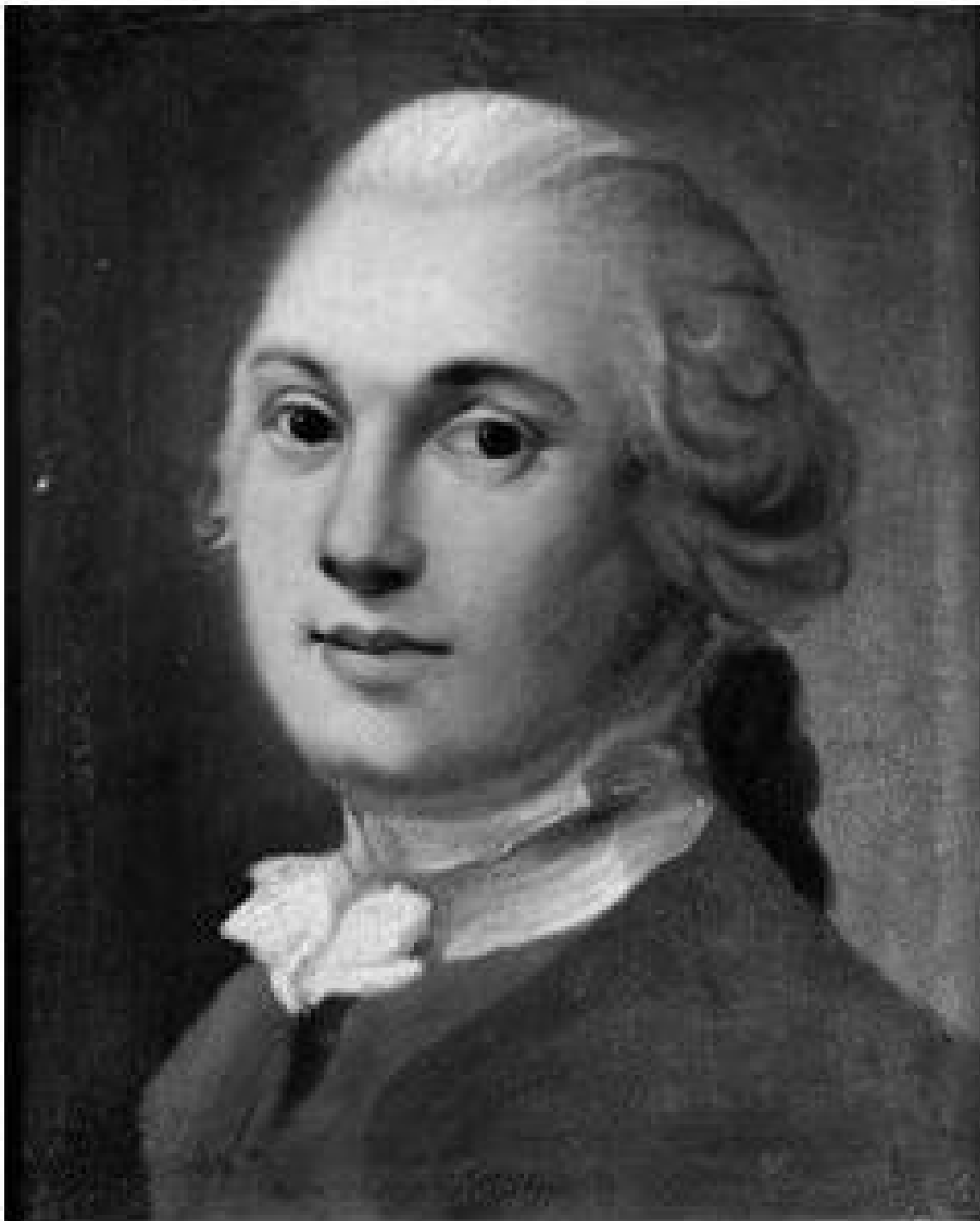
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Vincentz Otto Bartholin



Muligvis portræt af Vincentz Otto Bartholin ved Peder Als 1726 Statens Museum for Kunst.

af
Flemming Kobberø Skov
og
Hanne Fjeldgaard Vangsgaard

November 2014

Indholdsfortegnelse

Introduktion	2
Forfædretræ for Vincentz Otto Bartholin.....	6
Anetavle rapport for Vincentz Otto Bartholin	10
Carsten Richardsen og Christian den Fjerdes Grønlandsekspeditioner.....	22
Efterkommertræ for Carsten Rickertsen.....	33
Vincentz Otto Bartholin, slotsforvalter på Kronborg og dronning Caroline Mathilde	46
Forfædretræ for Lorentz Juhl	52
Bussemanden Balster Hans eller Baltazar Hans Buchwald.....	59
Indeks.....	65

Introduktion

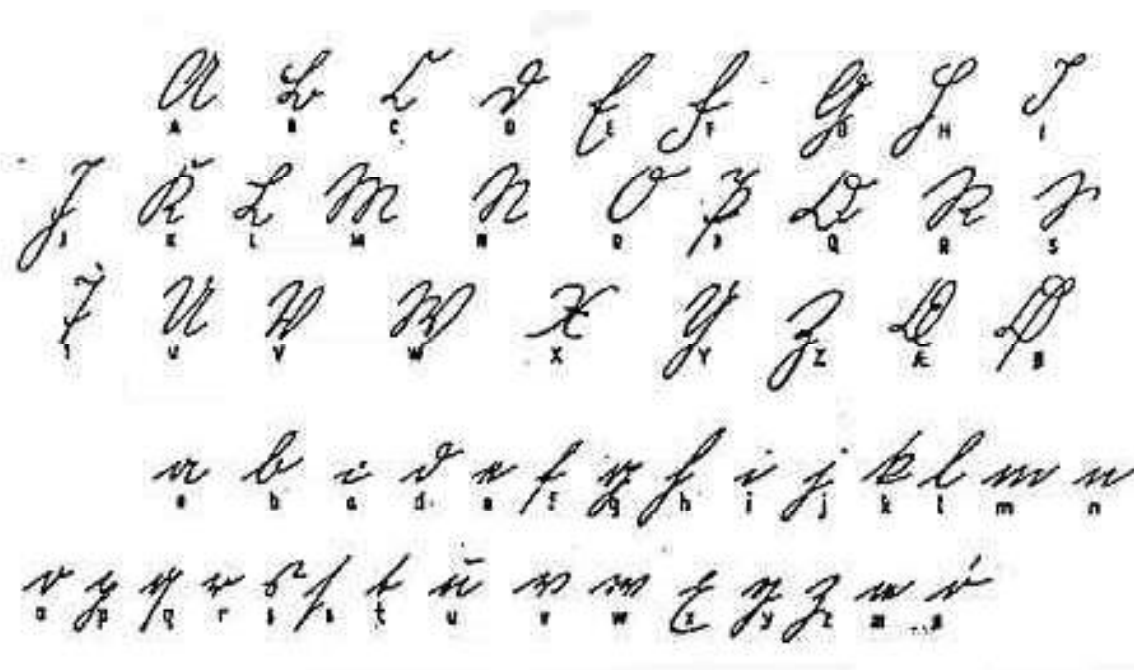
Interessen for denne slægtsbog samler sig vel naturligt nok først og fremmest om anetavlen, den del af bogen som omhandler forfædrene tilbage i tiden, og som er udarbejdet på grundlag af de bevarede danske arkivalier. Måske skuffes I og finder, at de resultater, der her er opnået, er meget sparsomme og mangelfulde og ikke står i forhold til det, I har måttet betale for denne bog. Muligt er det også, at I er fuldt tilfreds og finder resultaterne både gode og fyldestgørende.

Da disse divergerende opfattelser sikkert i de fleste tilfælde skyldes et naturligt manglende kendskab til forskningsarbejdet på vore arkiver, skal jeg her give en kortfattet redegørelse for arbejdets omfang og de kilder, som herunder benyttes.

Jeg skal i den forbindelse oplyse, at forfatteren og hans fader Jens Kobberøe Skov har arbejdet med oplysningerne til lignende værker siden 1954, min fader til sin død i 1992.

I Danmark findes fem almindelige statsarkiver, nemlig Rigsarkivet i København og de fire landsarkiver, København (dækkende Sjælland og de sydlige øer, nu samlet med Rigsarkivet), Odense (for Fyn m.m.), Viborg (omfattende hele Nørrejylland ned til Kongeåen) og Åbenrå (dækkende Sønderjylland). I Rigsarkivet opbevares Centraladministrationens arkiver (kongebreve, kancelli-korrespondance, folketællinger etc.), mens landsarkiverne rummer de lokale embeders akter (kirkebøger, godsarkivalier etc.).

Den uindviede, der første gang aflægger besøg på f.eks. Rigsarkivet i Provianthuset på Christiansborg og her får lejlighed til at kigge bag kulisserne, vil med største forundring konstatere, at denne store bygning rummer kilometer ved kilometer af boghylder fyldt med håndskrevne bøger og protokoller, prentet med gotisk, en skrift som forekommer nutidsmennesker komplet ulæselig.



I tilslutning til arkivet findes en stor læsesal, ved hvis borde man dagen lang ser folk sidde bøjet over de gamle arkivalier, ivrigt optaget af at grave stof frem om de hedengangne. Her sidder manden, der kun har været her nogle få gange, og for hvem det hele endnu er nyt og uforståeligt, hvorfor han holder sig til de nyere kirkebøger på film eller microfiche.

Her finder man den mere drevne amatør, som i flere år har tilbragt al sin fritid med at forske, som efterhånden har fået lært at læse gotisk, og som foruden kirkebøgerne også gør brug af andre arkivalier. Og endelig sidder her den professionelle forsker, eksperten, som kan spille på alle strengene, dels fordi hun til fulde behersker gotisk, og dels fordi hun kender brugen af alle typer arkivalier og de muligheder, disse giver. For alle kategorier gælder imidlertid, at de i deres forskning konstant støder på problemer og vanskeligheder. Størstedelen af tiden går da også med undersøgelser, som giver negative resultater, men så meget større er forskerglæden, hvis omsider løsningen på problemerne foreligger. Anetavlen i denne slægtsbog er udarbejdet af eksperten (når jeg selv skal sige det), som har lagt al sin professionelle kunnen og masser af tid i arbejdet. Skuffes I over resultatet, må I således huske på, at det ikke er forskeren, der har svigtet jer, men derimod de arkivalier, vi har haft til rådighed.

Hvilke arkivalier, der i det væsentligste er tale om, og hvorfor disse ofte svigter, fremgår af det følgende.

Kirkebøgerne er slægtsforskerens vigtigste kilde. I hvert af Danmarks ca. 1.300 sogne har præsterne igennem tiden i disse kirkebøger indført oplysninger om sognets beboere såsom fødsel, dåb, konfirmation, vielse, død og begravelse.

Kirkebogsføringen blev ved lov påbudt i 1646, og i en snes tilfælde kan den jyske halvø endog opvise endnu tidligere førte og til vore dage bevarede kirkebøger, hvoraf den ældste er fra 1573 og stammer fra Hjortkær sogn i Sønderjylland. Dette betyder imidlertid ikke, at kirkebøgerne normalt findes fra 1646 og op til i dag, snarere tvært imod. I de ældste tider førtes kirkebogen nemlig kun i et eksemplar, der som regel opbevarede i præstegården.

Krige, plyndringer, brand og manglende omtanke for disse arkivaliers betydning resulterede i masser af tilfælde i, at kirkebøgerne gik tabt. Normalt er kirkebøgerne således kun bevaret tilbage til ca. midten af 1700-tallet, og alene i Nørrejylland findes 50 sogne, hvor alle kirkebøgerne er gået tabt før 1814, det år hvor der blev påbudt dobbelt kirkebogsføring i samtlige sogne. Selv efter 1814 er det hændt at begge kirkebøger er brændt, for eksempel i Boeslunde, selv om bøgerne ikke måtte opbevares "under samme tag" natten over.

Dels dette og dels den omstændighed, at mange af de ældre kirkebøger er ret mangelfulde og i perioder slet ikke har været ført, er ting, der vanskeliggør forskerens vilkår meget. Folketællingerne fra 1787, 1801, 1834, 1840 og 1845 er udmærkede hjælpeklender, dersom kirkebøgerne svigter. Især er tællingen fra 1845 af betydning, idet det af denne også fremgår, hvor folk er født, medens de øvrige tællinger kun oplyser om navn, alder, stilling, ægtefælle og hjemmевærende børn. Eksempler findes som noter i denne bog. Oeders efterretninger fra 1771 for sogne på Sjælland indeholder også interessante oplysninger-

Skøde- og panteprotokollerne fortæller os om ejendomshandler og optagelser af lån etc. Protokoller af denne art blev påbudt ved forordning af 1738, men en stor del er gået tabt. Det siger sig selv, at disse arkivalier kun har betydning, når man beskæftiger sig med personer, der ejer fast ejendom, såsom bedrestillede borgere og selvejerbønder. Fæsteprotokollerne er af væsentlig betydning, idet den altovervejende del af landbefolkningen i tiden frem til omkring 1800 var fæstere under en eller anden herregård. Disse protokoller indeholder fæstebrevene, dokumenter, som udfærdigedes hver gang godset bortfæstede en af sine ejendomme. Fæsteprotokollerne er at finde i godsarkiverne og er mange steder bevarede fra første halvdel af 1700-tallet. Ofte må man imidlertid konstatere, at arkivalier fra det gods, som de pågældende

forfædre har været fæstere under, helt eller delvis er gået tabt. Det kan nok generelt siges, at de større østjyske godskomplekser med deres bedre gennemførte administration kan opvise det største antal komplette og velbevarede godsarkiver, hvorimod det er småt med godsarkiverne i Vestjylland. Til gengælde kan Vestjylland opvise en langt tidligere overgang til selveje, end tilfældet er i Østjylland.

Skifteprotokollerne omhandler skifte- og arvegang og fortæller os, hvad folk har efterladt sig ved deres død, samt på hvilken måde efterladenskaberne fordeles arvingerne imellem. I et skifte vil således afdødes børn være nævnt, en omstændighed der kan tjene som bevis for et slægtskab, som ellers ikke, på grund af manglende kirkebøger, lader sig påvise.

Skifteprotokollerne er at finde i de enkelte jurisdiktioners arkiver, i godsarkiverne og i de gejstlige arkiver, alt afhængig af, hvilken kategori de pågældende personer har tilhørt. Tingbøgerne er en kilde, hvorigennem det nu og da lykkes at føre en bondeslæggt endnu flere led tilbage - ofte til 1500-tallet. Dette kan f.eks. ske på den måde, at der opstår en strid om ejendomsforholdet til en mark, og ved den i den anledning foretagne tinghøring vil de afgivne vidneforklaringer nøje være gengivet i tingbogen. Man kommer så ud for, at Peder Jensen fremstår på tinge og vidner, at den pågældende mark har tilhørt hans far Jens Pedersen, som har overtaget den fra sin far o.s.v.

Justitsprotokollerne fortæller os, om forfædrene har været indblandet i retssager, medens jordebøgerne og matriklerne giver oplysninger om de enkelte gårdes størrelse, om ejer- og fæsteforhold etc.

Nygaards Sedler er en samling sedler med indhold af notater om "interessante" personer især fra Jylland. Nygård var ansat ved Landsarkivet i Viborg fra 1897 til 1913. I 1913 blev han, som han selv skriver det, "tvangsforflyttet" til København. Et løst rygte siger også, at han blev forbigået ved besættelsen af en stilling i Viborg, hvorefter han fornærmet tog til København, og i den forbindelse tog sit seddelapparat med sig. Dette skulle være forklaringen på, at alle de mange sedler omhandlende jyske forhold er endt i København! Der er 425.433 sedler inkl. bagsider.

Trykte kilder omfatter tidligere trykte stamtavler og anetavler, historiske årbøger, stater, købstadshistorie, sogne- og egnsbeskrivelser etc. Hvis man således i en forslægtslinie kommer ind i et miljø, der ligger uden for den egentlige bondestand, det være sig degne, præster, proprietærer, godsejere, herredsfogeder, herredsskrivere, prokuratorer, officerer og underofficerer, samt embeds- og bestillingsmænd i by og på land, så viser der sig for forskeren gode muligheder for, gennem de trykte kilder, at finde stof om disse personer og deres forfædre.

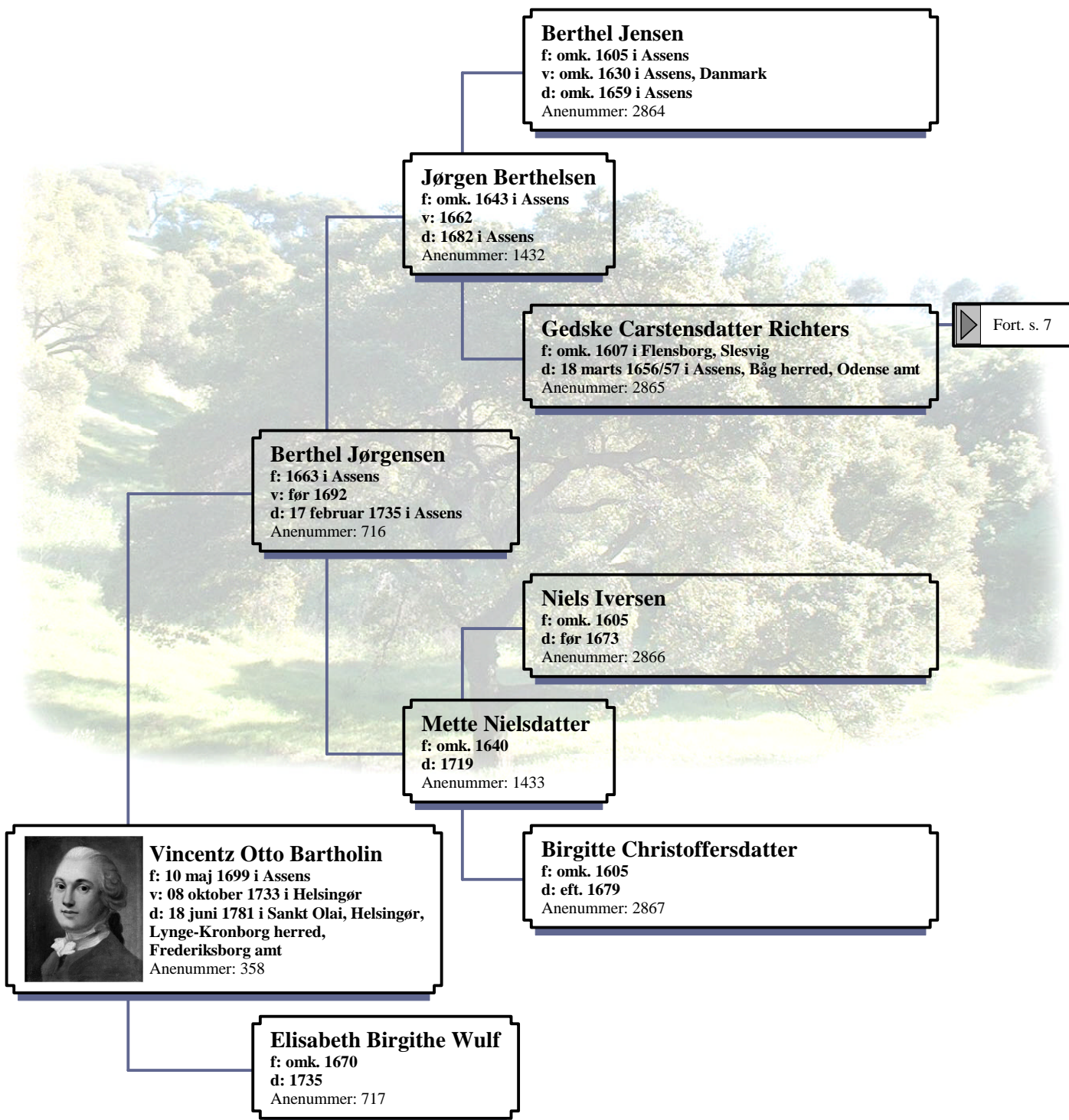
Med denne indledning har forfatteren forsøgt så kortfattet og enkelt som muligt at fortælle lidt om arkivverdenen og de problemer, som møder slægtsforskeren med det formål at give jer indblik i arbejdets omfang og bibringe jer en vis viden om slægtsforskning, en viden, som muligvis vil være til gavn ved gennemlæsningen af anetavlen.

De nye muligheder for forskning på internettet skal kort omtales. På www.arkivalieronline.dk kan ses affotografering af næsten alle eksisterende kirkebøger i Danmark op til ca. 1960 (fra 1950 kun de afdøde). Der er sat 60 år som tilgængelighedsgrænse. Ligeså findes folketællingerne på <http://ddd.dda.dk/>. Her er de "oversat" til læselig skrift og derfor kan man søge direkte på navnet, en stor lettelse for efterforskningen. Folketællingerne er tilgængelige på Rigsarkivet i original til 1930. (til 1940 med særlig tilladelse)

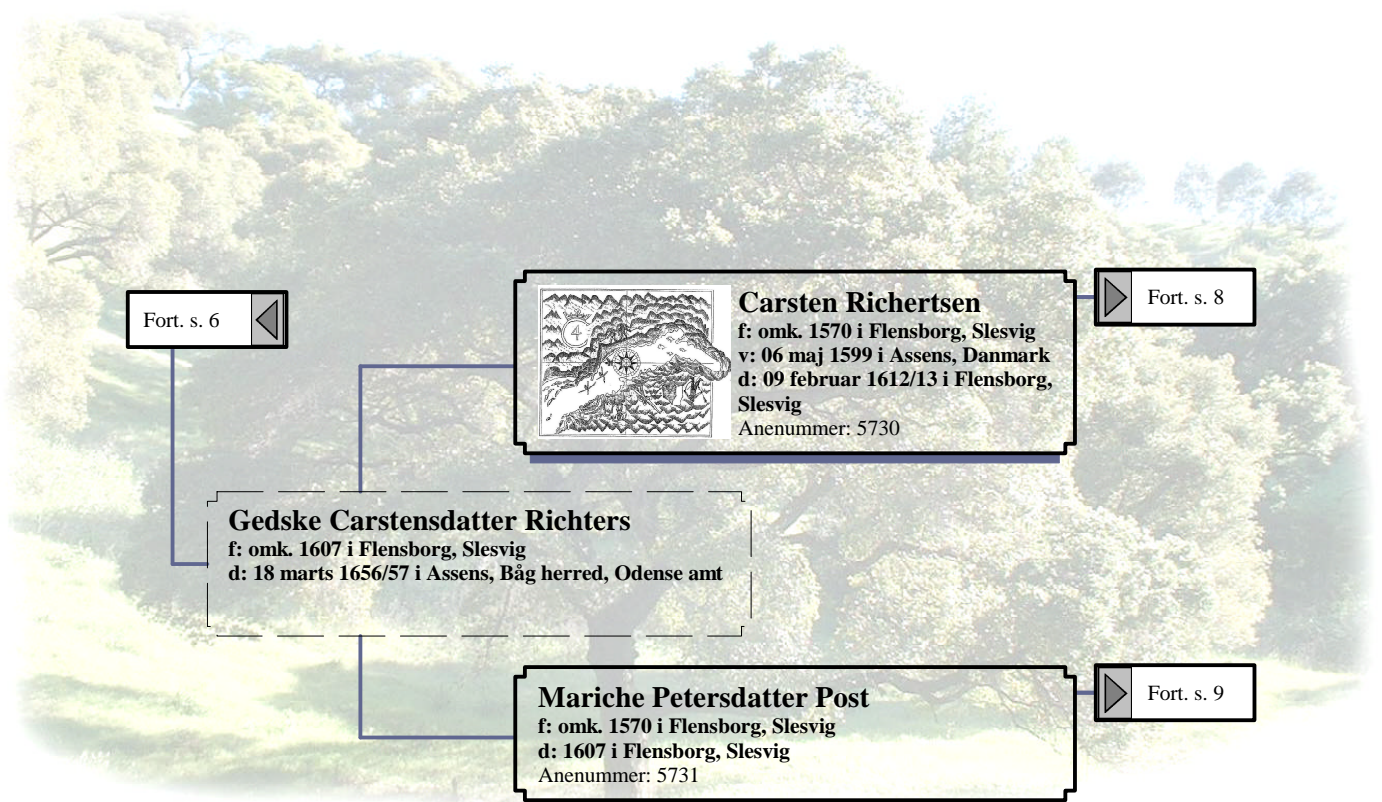
Rigsarkivets søgemaskine DAISY har stort set registreret alt i Statens Arkivers offentligt

tilgængelige arkiver.

Forfædre til Vincentz Otto Bartholin



Forfædre til Vincentz Otto Bartholin



Forfædre til Vincentz Otto Bartholin



Richert Rickertsen

f: 1530 i Flensborg, Slesvig, Danmark
d: 1604 i Flensborg, Slesvig, Danmark
Anenummer: 11460

Fort. s. 10



Carsten Richertsen

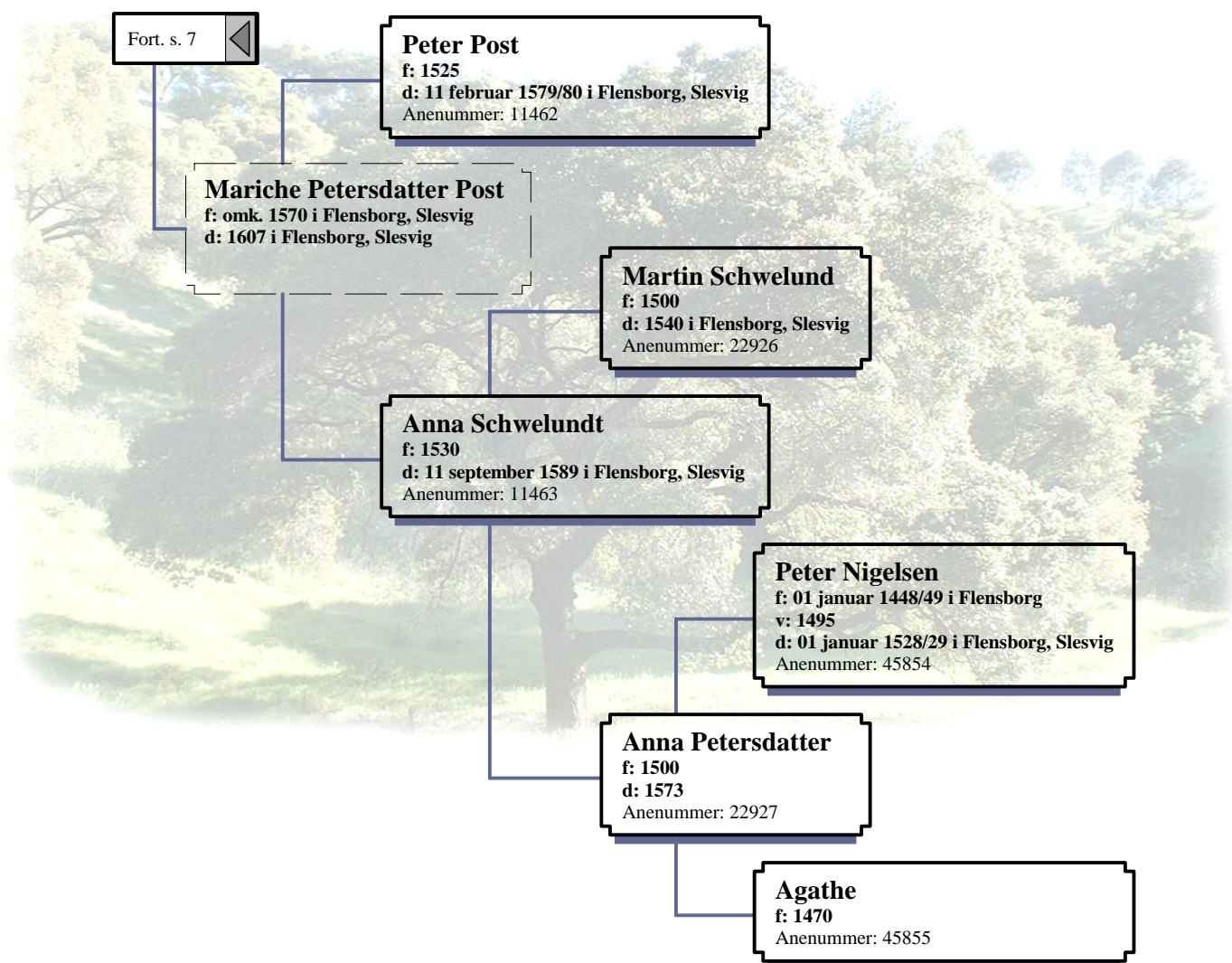
f: omk. 1570 i Flensborg, Slesvig
v: 06 maj 1599 i Assens, Danmark
d: 09 februar 1612/13 i Flensborg,
Slesvig

Fort. s. 7

Gesche von Reinhausen

f: 1531
d: 19 marts 1603/04 i Flensborg, Slesvig
Anenummer: 11461

Forfædre til Vincentz Otto Bartholin



Forfædre til Vincentz Otto Bartholin

Generation nr. 1

1. Vincentz Otto Bartholin, født 10 maj 1699 i Assens (Kilde: Norsk Slektshistorisk Tidsskrift XXIII side 255, var barn av herredsfoged Bertil Jørgensen i Assens.); død 18 juni 1781 i Sankt Olai, Helsingør, Lyng-Kronborg herred, Frederiksborg amt. Han er søn af **2. herredsfoged, Båge herred Berthel Jørgensen** og **3. Elisabeth Birgithe Wulf**. Han giftede sig med **(1) Sophia Amalie Melzersdatter Melsing** 10 april 1726 i Helligåndskirken, København. Hun døde 03 januar 1729 i Helligånds, København. Hun er datter af Melzer Pedersen Skrædder. Han giftede sig med **(2) Margaretha Catharine Fritz** 08 oktober 1733 i Helsingør. Hun blev født 07 oktober 1715 i Sankt Olai, Helsingør, Lyng-Kronborg herred, Frederiksborg amt, og døde 09 juni 1762 i Sankt Olai, Helsingør, Lyng-Kronborg herred, Frederiksborg amt. Hun er datter af Frederik Jacobsen og Elisabeth Farenhusen.

Noter for Vincentz Otto Bartholin:

<http://search.smk.dk/Vark.asp?Type=Udvidet&ObjectId=4695>

Billede på Statens Museum for Kunst

Mere om Vincentz Otto Bartholin:

Fakta 1: 1720, lakaj hos kongen, Frederik d. 4. (Kilde: Han var lakaj hos Frederik den Fjerde; 1726 blev han hoffouerer (står bag kongens stol ved taflet, regnskabs-mand ved hoffets kontor). Ved brylluppet fik han en vise af Morten Seehuus (Ny kgl. Samling 422d folio og 492 folio) Afskediget 1730 Blev slotsforvalter på Kronborg 1733.)

Stilling: 1771, Oeders eferretninger, Helsingør (Kilde: Kilde: OE-1771 Mandens navn: Bartholin Mandens erhverv: Gen. Krigs Commisair og Schlotts Forvalter paa Cronborg Mandens alder: 72 Mandens civilstand: Enkemand Mandens nr. ægteskab: 2 Mand død (ja/nej): Nej Hustru død (ja/nej): Ja Enkestand antal år: 9 Antal uforsørgede børn: 4 Sogn: Helsingør Købstad herred: Lyng-Kronborg Amt: Frederiksborg Stednavn: 24 Indtastningsnr: C0614 Løbenr.: 566 .)

Generation nr. 2

2. herredsfoged, Båge herred Berthel Jørgensen, født 1663 i Assens (Kilde: Steen Thomsens danske aner. <http://www.danbbs.dk/~stst/>); død 17 februar 1735 i Assens. Han er søn af **4. Borger i Assens Jørgen Berthelsen** og **5. Mette Nielsdatter**. Han giftede sig med **3. Elisabeth Birgithe Wulf** før 1692.

3. Elisabeth Birgithe Wulf, født omk. 1670; død 1735.

Noter for Elisabeth Birgithe Wulf:

Jeg tror, at der er tale om to forskellige Bertel Jørgensen'er. Ifølge Nygaards sedler er det herredsfogeden Bertel Jørgensen, som er gift med Elisabeth Wulf, søn af Jørgen Bertelsen og Mette Nielsdatter og født i 1663. Ifølge kirkebøgerne ved Bertel Jørgensens børns fødsler, har han været herredsfoged i hvert fald i perioden 1692-1699. De seneste to år endvidere postmester. Herredsfoged Bertel Jørgensen dør allerede i juni 1725. Det er Elisabeth Birgitte Wulf, som begravnes 17.2.1735

"I 1726 klager [herredsfoged] Bertel Jørgensens enke over, at Karen, afgangne byfoged Poul Rasmussens, og Ane Kirstine, afg. Christian Langes, gør hende indpas og logerer høje ministre og andre rejsende. Det befales Magistraten at maintainere Lisbet Bertel Jørgensens ved hendes privilegium og anse dem, der gør hende indpas, med en rimelig mulkt."

Børn af Berthel Jørgensen og Elisabeth Wulf:

- i. Elsebe Margrethe Bartholin, født 23 november 1692 i Assens; død 1727; gift med Peder Knudsen 31 oktober 1720 i Holmens kirke, København.

Mere om Elsebe Margrethe Bartholin:

Stilling: Vaskepige ved Hoffet

- ii. Christian Ulrich Bartholin, født 19 maj 1695 i Assens; død 31 august 1730 i Assens; gift med Mette Christine Winther 1729.

Mere om Christian Ulrich Bartholin:

Vincentz Otto Bartholins aner

Stilling: før 1730, Assens (Kilde: Han var postmester i Assens og herredsfoged i Båg og Vends herreder. Han blev begravet 31. august 1730. Han omtales som en pæn mand, særdeles estimeret og yndet hos dem, som kendte ham. Desværre døde han 13 uger efter sit ægteskab med Mette. 1 barn født efter hans død. .)

- iii. Sophie Christina Bartholin, født 19 februar 1696/97 i Assens; død 1772; gift med (1) Norsk postmester Hans Nielsen Berg 30 august 1724 i Assens; født omk. 1670; død 1728; gift med (2) til Bonderup og Espe Johan Ludvig Schwermann 25 oktober 1730 i Sankt Olai, Helsingør; født i Bonderup; død 1772.

Mere om Norsk postmester Hans Nielsen Berg:
Occupation (2): 1720, Norsk postmester i Helsingør

- iv. Jørgen Bartholin, født 25 marts 1698 i Assens.

Noter for Jørgen Bartholin:
Hendes Majestæts Fyrbøder 1726

- 1 v. Vincentz Otto Bartholin, født 10 maj 1699 i Assens; død 18 juni 1781 i Sankt Olai, Helsingør, Lyng-Kronborg herred, Frederiksborg amt; gift med (1) Sophia Amalie Melzersdatter Melsing 10 april 1726 i Helligåndskirken, København; gift med (2) Margaretha Catharine Fritz 08 oktober 1733 i Helsingør.

Generation nr. 3

4. Borger i Assens Jørgen Berthelsen, født omk. 1643 i Assens; død 1682 i Assens. Han er søn af **8. Borgmester i Assens Berthel Jensen** og **9. Gedske Carstensdatter Richters**. Han giftede sig med **5. Mette Nielsdatter** 1662.

5. Mette Nielsdatter, født omk. 1640; død 1719. Hun er datter af **10. Rådmand i Assens Niels Iversen** og **11. Birgitte Christoffersdatter**.

Mere om Borger i Assens Jørgen Berthelsen:
Stilling: 1660, Borger i Assens

Børn af Jørgen Berthelsen og Mette Nielsdatter:

- 2 i. herredsfoged, Båg herred Berthel Jørgensen, født 1663 i Assens; død 17 februar 1735 i Assens; gift med Elisabeth Birgithe Wulf før 1692.
- ii. Niels Jørgensen, født 17 november 1665 i Assens.
- iii. Gedske Jørgensdatter, født 08 maj 1667 i Assens.
- iv. Jørgen Jørgensen, født 13 maj 1668 i Assens; død før 1754.
- v. Birgitte Jørgensdatter, født 07 oktober 1669 i Assens.
- vi. Jørgen Jørgensen, født 20 december 1670 i Assens.
- vii. Maritske Jørgensdatter, født 22 februar 1671/72 i Assens.
- viii. Birgitte Jørgensdatter, født 22 oktober 1676 i Assens.
- ix. Steen Jørgensen, født 29 september 1678 i Assens.
- x. Anders Jørgensen, født 19 september 1680 i Assens.

Generation nr. 4

8. Borgmester i Assens Berthel Jensen, født omk. 1605 i Assens; død omk. 1659 i Assens. Han giftede sig med **9. Gedske Carstensdatter Richters** omk. 1630 i Assens, Danmark (Kilde: Svend Larsen: Studier over det fynske rådsaristokrati i det 17de århundrede. bind 2, side 302-303 og 313-314.).

9. Gedske Carstensdatter Richters, født omk. 1607 i Flensborg, Slesvig; død 18 marts 1656/57 i Assens, Båg herred, Odense amt. Hun er datter af **18. Orlogskaptajn Carsten Richertsen** og **19. Mariche Petersdatter Post**.

Mere om Borgmester i Assens Berthel Jensen:
Stilling: 1630, Borgmester i Assens

Børn af Berthel Jensen og Gedske Richters:

- 4 i. Borger i Assens Jørgen Berthelsen, født omk. 1643 i Assens; død 1682 i Assens; gift med Mette Nielsdatter 1662.
- ii. Anna Berthelsdatter, født 1644; død 30 juni 1685 i Assens; gift med Jørgen Pedersen Bang 1666;

født 1622; død 1693.

- iii. Anne Marikke Berthelsdatter, født 14 september 1649 i Nebel, Vester Vandet, Thisted, Danmark; død 1694.
- iv. Mette Berthelsdatter, født omk. 1651 i Assens.

10. Rådmand i Assens Niels Iversen, født omk. 1605; død før 1673. Han giftede sig med **11. Birgitte Christoffersdatter**.

11. Birgitte Christoffersdatter, født omk. 1605; død eft. 1679.

Barn af Niels Iversen og Birgitte Christoffersdatter:

- 5 i. Mette Nielsdatter, født omk. 1640; død 1719; gift med Borger i Assens Jørgen Berthelsen 1662.

Generation nr. 5

18. Orlogskaptajn Carsten Richertsen, født omk. 1570 i Flensborg, Slesvig; død 09 februar 1612/13 i Flensborg, Slesvig. Han er søn af **36. Borger i Flensborg Richert Rickertsen** og **37. Gesche von Reinhausen**. Han giftede sig med **19. Mariche Petersdatter Post** 06 maj 1599 i Assens, Danmark.

19. Mariche Petersdatter Post, født omk. 1570 i Flensborg, Slesvig; død 1607 i Flensborg, Slesvig. Hun er datter af **38. Peter Post** og **39. Anna Schwelundt**.

Mere om Orlogskaptajn Carsten Richertsen:

Folketælling: 1607, Leder af Grønlandsekspeditionen.

Stilling: 1605, Orlogskaptajn

Barn af Carsten Richertsen og Mariche Post:

- 9 i. Gedske Carstensdatter Richters, født omk. 1607 i Flensborg, Slesvig; død 18 marts 1656/57 i Assens, Båge herred, Odense amt; gift med Borgmester i Assens Berthel Jensen omk. 1630 i Assens, Danmark.

Generation nr. 6

36. Borger i Flensborg Richert Rickertsen, født 1530 i Flensborg, Slesvig, Danmark; død 1604 i Flensborg, Slesvig, Danmark. Han er søn af **72. Borgmester i Flensborg Carsten Rickertsen** og **73. Marine Freese**. Han giftede sig med **37. Gesche von Reinhausen**.

37. Gesche von Reinhausen, født 1531; død 19 marts 1603/04 i Flensborg, Slesvig.

Mere om Borger i Flensborg Richert Rickertsen:

Occupation (2): 1550, Købmand og kirkevæрге i Flensborg.

Børn af Richert Rickertsen og Gesche von Reinhausen:

- i. Margethe Richerts, født 1541 i Flensborg, Slesvig; død 05 januar 1621/22 i Flensborg, Slesvig.
- ii. Andreas Richertsen, født før 1570 i Flensborg, Slesvig; død 1608 i Flensborg, Slesvig.
- 18 iii. Orlogskaptajn Carsten Richertsen, født omk. 1570 i Flensborg, Slesvig; død 09 februar 1612/13 i Flensborg, Slesvig; gift med Mariche Petersdatter Post 06 maj 1599 i Assens, Danmark.
- iv. Jürgen Richertsen, født 1570 i Flensborg, Slesvig; død 1644 i Flensborg, Slesvig.

38. Peter Post, født 1525; død 11 februar 1579/80 i Flensborg, Slesvig. Han giftede sig med **39. Anna Schwelundt**.

39. Anna Schwelundt, født 1530; død 11 september 1589 i Flensborg, Slesvig. Hun er datter af **78. Martin Schwelund** og **79. Anna Petersdatter**.

Noter for Peter Post:

Købmand og Kirkevæрге i Flensborg

Rinhusen: "der olde"

Børn af Peter Post og Anna Schwelundt:

- i. Heinrich Petersen Post, født omk. 1560 i Flensborg, Slesvig; død 07 april 1580 i Flensborg, Slesvig.
- 19 ii. Mariche Petersdatter Post, født omk. 1570 i Flensborg, Slesvig; død 1607 i Flensborg, Slesvig; gift med Orlogskaptajn Carsten Richertsen 06 maj 1599 i Assens, Danmark.

Generation nr. 7

72. Borgmester i Flensborg Carsten Rickertsen, født 1476 i Flensborg, Slesvig, Danmark; død omk. 1546 i Flensborg, Slesvig, Danmark. Han er søn af **144. Rickard Haysen** og **145. Inghe**. Han giftede sig med **73. Marine Freese** omk. 1520 i Flensborg, Slesvig.

73. Marine Freese, født 1496 i Ennesbøl, Tønder amt, Slesvig; død 15 september 1570 i Flensborg, Slesvig, Danmark. Hun er datter af **146. fribonde Ingken Vedders Freese**.

Noter for Borgmester i Flensborg Carsten Rickertsen:

Født i 1490-årene. Som faren kjøpmann i Flensborg. Etterhvert borgermester samme sted.(Etter 1542). 3 sønner og 4 døtre i ekteskapet, Gether oppgir 8 barn. (Halling bd.1, s.70, person nr. 17, også s. 262) Alle de åtte barna førte det paysenske våpen. (Kilde: Knud Gether: Middelalderfamilier fra Flensborg, Dansk Historisk Håndbogsforlag, 1986-87) bd.1, s. 170, person A.32

Antagelig født omkring 1490 og tilhørte en af det 16. århundredes mest kendte købmandsfamilier i Flensborg, hvor han også selv omkring 1521 må have etableret sig som købmand, idet han dette år indtrådte i det derværende Vor Frues Købmandsgilde, eller som det dengang hed, >der broderschup unzer leuen vrouwen des kopmans to Flensborch<. I Enemark's >Studier i Toldregnskabsmateriale i det 16. Aarhundrede<, II, side 193, omtales han og hans fader som >deciderede hestehandlere af det helt store format<, men som desuden også handlede med okser, klæde og korn m.v. En af hans mange fremtrædende handelsforbindelser var statholderen i København, Henrik Gøye, som under Christian II.'s rejse i udlandet havde fået overdraget forsvaret af København imod Frederik I.'s hær.

Knud Gether: Middelalder-familier i Flensborg og Nordfrisland og deres efterkommere i Danmark, Tyskland og Norge. 2 Bind. (Lyngby 1986/87), s. 170

OBS: "ANETAVLER for BERØMTE...." angiver fødselsåret 1476. Han var borgmester i Flensborg fra ca. 1544 til sin død 1546

Halling bd.1, s.70, person 17

Han var "decideret hestehandler af det helt store format (ligesom han fader før ham), men handlede desuden med okser, klæde og korn". En af hans mange fremtrædende handelsforbindelser var statholderen i København, Henrik Gøye, som under Christian den II's rejse i udlandet havde fået overdraget forsvaret af København imod Frederik I's hær. Han tilhørte en af det 16. århundredes mest kendte købmandsfamilier i Flensborg. Han havde 8 børn med Marine Freese. De førte alle det paysenske våben. Familien Paysen (også stavwet Paisen) var en af den sene middelalders mest kendte adelsslægter i Nordfrisland. Dens våben var en mod højre vendt harnisk-klædt arm med draget sværd i hånden og ligeså på hjelmen.

Mere om Borgmester i Flensborg Carsten Rickertsen:

Stilling: 1545, Købmand og Borgmester

Noter for Marine Freese:

Langholz: Anetavler for berømte danskere. 1989

Børn af Carsten Rickertsen og Marine Freese:

- i. Datter Rickertsen, død 1572; gift med Elias Eisenberg.
- ii. Rådmand Peter Rickertsen, født omk. 1523 i Flensborg, Slesvig, Danmark; død 19 august 1593 i Flensborg, Slesvig, Danmark; gift med Maria Peters; født 1525 (Kilde: Ancestry.com, One World Tree (sm), Provo, UT, USA: Ancestry.com Operations Inc, n.d., Online publication - Ancestry.com. OneWorldTree [database on-line]. Provo, UT, USA: Ancestry.com Operations Inc.); død 05 februar 1573/74 i Flensborg, Slesvig, Danmark (Kilde: Ancestry.com, One World Tree (sm), Provo, UT, USA: Ancestry.com Operations Inc, n.d., Online publication - Ancestry.com. OneWorldTree [database on-line]. Provo, UT, USA: Ancestry.com Operations Inc.).
- iii. Paul Rickertsen, født omk. 1530; død 1556.
- 36 iv. Borger i Flensborg Richert Rickertsen, født 1530 i Flensborg, Slesvig, Danmark; død 1604 i Flensborg, Slesvig, Danmark; gift med Gesche von Reinhausen.
- v. Rådmand Carsten Rickertsen, født 08 august 1533 i Flensborg, , Slesvig, Danmark; død 08 august 1596 i Flensborg, , Slesvig, Danmark; gift med Catharina Beyer; født 1532; død 05 december 1599 i Flensborg, , Slesvig, Danmark.
- vi. Karen Rickertsen, født 09 november 1535 i Flensborg, , Slesvig, Danmark; død 03 november 1579 i Odense; gift med Rådmand i Odense Knud Jørgensen Seeblad 27 juli 1550 i Odense; født 18 oktober 1512; død 20 oktober 1580 i Odense.

- vii. Magdalene Rickertsen, født omk. 1537; død 19 juli 1598; gift med Georg Beyer.

Mere om Georg Beyer:
Epitaph: 1535, Stadtkirche Weimar.

- viii. Margaretha Rickertsen, født omk. 1541 i Flensborg, , Slesvig, Danmark; gift med Olaus Mecklenborg.

78. Martin Schwelund, født 1500; død 1540 i Flensborg, Slesvig. Han giftede sig med **79. Anna Petersdatter**.

79. Anna Petersdatter, født 1500; død 1573. Hun er datter af **158. Peter Nigelsen** og **159. Agathe**.

Noter for Martin Schwelund:
Rådmand i Flensborg

Barn af Martin Schwelund og Anna Petersdatter:

- 39 i. Anna Schwelundt, født 1530; død 11 september 1589 i Flensborg, Slesvig; gift med Peter Post.

Generation nr. 8

144. Rickard Haysen, født 1450; død eft. 1514 i Flensborg, Slesvig. Han er søn af **288. Haying Paysen** og **289. Catharina**. Han giftede sig med **145. Inghe**.

145. Inghe

Barn af Rickard Haysen og Inghe:

- 72 i. Borgmester i Flensborg Carsten Rickertsen, født 1476 i Flensborg, Slesvig, Danmark; død omk. 1546 i Flensborg, Slesvig, Danmark; gift med Marine Freese omk. 1520 i Flensborg, Slesvig.

146. fribonde Ingken Vedders Freese, født omk. 1450; død eft. 1500 i Bargum, Nørre Gøs herred, Flensborg amt. Han er søn af **292. væbner Wendt Freese** og **293. Mette Hansdatter Myndel**.

Noter for fribonde Ingken Vedders Freese:
Måske bonde i Emmelsbüll, Vidding herred.

I Breklum sogn lå det landgods, der havde tilhørt Magnus Paysens oldefader og som senere var solgt til Henrik Freese, hvis søn, Went, afhændede det meste til bispestolen i Slesvig.

Knud Gether anfører i sin bog: Middelalder-familier i Flensborg og Nordfrisland og deres efterkommere i Danmark, Tyskland og Norge, et bidrag til Sønderjyllands personalhistorie 1986, side 314::

"Hvorledes Inge Vedders (Freese) og hans børn skal placeres i nævnte slægtssammenhæng er vanskeligt at forestille sig, og bliver vel aldrig opklarat, men den kendte, nu afdøde, flensborgske genealog Peter Tramsen, har i Stadtarchiv Flensborg efterladt et notat, skrevet i 1930'erne, efter hvilket det fremgår, at Inge Vedders, som han kalder Inggen Frese, måske kunne være en søn af Wendt Freese, og således en broder eller halvbroder til Otte og Didrik Freese af Arlevad. Bjarne Bidstrup fremfører det samme på sin hjemmeside":

www.bidstrup.cc/slaegt.

Gift før ca. 1476 i Emmersbøl sogn (?) Slægten Freese var Nordfrislands ældste og mest kendte adelsfamilie, der i midten af det sekstende århundrede, ligesom slægten Jul og andre slægter uddøde på mandssiden eller overgik til borger- eller bondestanden. De Freser førte et af guld og blå, fra venstre skrådelt våbenskjold, på hjelmen to af samme farver delte vesselhorn, hver besat med to påfjer, og er stambeslægtet med den sønderjydske adelige æt Jul, der havde et skjoldmærke, der noget lignede Freesernes. Slægten Freese ejede i 1400-tallet det i Olderup sogn beliggende gods Arlevad (borgen Arlevad tilhørte ikke Freserne). Den første Freese, der skrev sig til Arlevad og førte slægtsvåbenet, var antagelig Jesse Freese, der 1373 forseglede et til kong Valdemar udgivet gældsbrev.

BOG: Dansk Historisk Håndbogsforlag, 1989-

- - 1. samling. Digtere og forfattere. cop. 1989 • 33 biblioteker •

Se mere illustreret Forlag: Dansk Historisk Håndbogsforlag

Opstilling i folkebiblioteker: 99.8

Litteraturhenvisninger

1. samling: Digtere og forfattere

548 sider

ISBN: 87-88742-36-9

Pris ved udgivelsen: kr. 488,00 Måske bonde i Emmelsbüll, Vidding herred. www.bidstrup.cc/slaegt.

Mere om fribonde Ingken Vedders Freese:

Stilling: Storbonde og fribonde

Børn af fribonde Ingken Vedders Freese:

- i. Harcke Freese, født omk. 1470; død eft. 1517.
- ii. Claus Freese, født omk. 1476; død 1566; gift med Cathrine Brodersen.

Mere om Claus Freese:

Stilling: Medlem af byrådet i Flensborg

- iii. Vedder Inggkensen Freese, født omk. 1490; død omk. 1546.
- 73 iv. Marine Freese, født 1496 i Ennesbøl, Tønder amt, Slesvig; død 15 september 1570 i Flensborg, Slesvig, Danmark; gift med Borgmester i Flensborg Carsten Rickertsen omk. 1520 i Flensborg, Slesvig.

158. Peter Nigelsen, født 01 januar 1448/49 i Flensborg; død 01 januar 1528/29 i Flensborg, Slesvig. Han giftede sig med **159. Agathe** 1495.

159. Agathe, født 1470.

Barn af Peter Nigelsen og Agathe:

- 79 i. Anna Petersdatter, født 1500; død 1573; gift med Martin Schwelund.

Generation nr. 9

288. Haying Paysen, født omk. 1417 i Flensborg, Slesvig; død omk. 1483 i Flensborg, Slesvig. Han er søn af **576. Paye Jeppeson** og **577. Frouwe Magnusdatter**. Han giftede sig med **289. Catharina** 1449 i Flensborg.

289. Catharina, født omk. 1420.

Noter for Haying Paysen:

I 1472 deltog han i det af Grev Gerhard (Gert) i Slesvig-Holsten iværksatte almueoprør imod Christian d. I. ved at åbne byens porte for grevens tropper. Oprøret mislykkedes og alle kongens fjender fik strenge straffe. Haying Paysen blev pågrebet og kastet i fængsel. Kun ved familien og velhavende venners hjælp, bønner fra dronning Dorothea m.fl. lykkedes det at få ham benådet. For at fremskaffe strafpengene- 2000 Mark- måtte han sælge eller pantsætte nogle af sine gårde. Senere synes han dog igen at være blevet rådmand i Flensborg, men ikke borgmester.

Kilde: Tom Brøndsted hjemmeside.

Barn af Haying Paysen og Catharina:

- 144 i. Rickard Haysen, født 1450; død eft. 1514 i Flensborg, Slesvig; gift med Inghe.

292. væbner Wendt Freese, født omk. 1390; død eft. 15 juni 1466 i Husum, Slesvig. Han er søn af **584. Henrik Freese** og **585. Elsabe Pedersdatter Juel**. Han giftede sig med **293. Mette Hansdatter Myndel**.

293. Mette Hansdatter Myndel Hun er datter af **586. Hans Myndel** og **587. Marine Krumpen**.

Noter for væbner Wendt Freese:

Lånte 1439 100 mark af Paye Jeppson.

Det adelige gods Lytgenholm ejedes 1463 af væbneren Wendt Freese, der i midten af 1400-tallet, efter faderen Hinrick Freese's død (efter 1440), solgte det meste af godsets jord til bispestolen i Slesvig [biskop Nicolaus IV. Wulf (1429-74)]. Dette fremgår af en over biskoppens gods i Nørre Gøs herred skrevet fortegnelse i et tingsvidne, der på begæring af Joachim Ode, klerk i Bremen stift, som fuldmægtig for hr. Gotschalch [Godske de Ahlefeldt], biskop i Slesvig 1507-1541, blev udstedt på birketinget i Lytgenholm den 14. april 1519 af foged over Slesvig stifts birkeret i Nørre Gøs herred, Nis Japsen, kirkeherred i Langenhorn, hr. Pael Karstens og Nompne Bennesen i Vestergaard.1

Den 18. april 1468 solgte og skødede han [Wendt Freese] møllestrømmen ved Lytgenholm til bispestolen i Slesvig for 100 mark lybsk, af hvilke han måtte overlade de 80 mark til Jeppe's svigerdatter Frouwe, enke efter Paye Jeppson i Flensborg, hvilket kunne tyde på, at nævnte møllestrøm tidligere havde tilhørt

Paysenfamilien - eller i hvert fald, at Wendt stod i gældsforhold til hendes mand, Paye Jeppson.

Mere om væbner Wendt Freese:

Ejendom/gods: 1439, Arlevad. Undertegner sig med "mynes Vaders Hinrik Vresen" segl som 2. dokumenteret ejer af Arlevad. (Kilde: <http://nis-edwin.list-petersen.dk/ahnendk.htm>.)

Noter for Mette Hansdatter Myndel:

bjarne@bidstrup.dk www.bidstrup.cc/slaegt

Børn af Wendt Freese og Mette Myndel:

- i. Diderik Freese
- 146 ii. fribonde Ingken Vedders Freese, født omk. 1450; død eft. 1500 i Bargum, Nørre Gøs herred, Flensborg amt.
- iii. Otte Freese, født omk. 1450; gift med Berete Bentsdatter Krabbe.

Generation nr. 10

576. Paye Jeppeson, født 1380; død 1440. Han er søn af **1152. Jeppe "Auf der Bohle"** og **1153. ukendt**. Han giftede sig med **577. Frouwe Magnusdatter**.

577. Frouwe Magnusdatter Hun er datter af **1154. Borgmester i Flensborg Magnus Haysen**.

Noter for Paye Jeppeson:

En af den sene middelalders mest kendte adelsslægter i Nordfrisland er den nu forlængst uddøde familie Paysen.

Paye Jeppson nævnes i 1420 i en medlemsfortegnelse over Laugsbrødre i Vor Frue Kjøbmandsgilde i Flensborg. Han var en særdeles velhavende mand, at dømme efter hans mange pengetransaktioner og størrelsen af hans jordegods

Han skal have været medlem af landets adel. Våbnet er en armeret arm, som holder et sværd i hånden

Barn af Paye Jeppeson og Frouwe Magnusdatter:

- 288 i. Haying Paysen, født omk. 1417 i Flensborg, Slesvig; død omk. 1483 i Flensborg, Slesvig; gift med Catharina 1449 i Flensborg.

584. Henrik Freese, født omk. 1370; død 25 april 1448. Han er søn af **1168. Jesse Friis**. Han giftede sig med **585. Elsabe Pedersdatter Juel**.

585. Elsabe Pedersdatter Juel, født omk. 1370; død eft. 1440. Hun er datter af **1170. væbner. Peder Juel** og **1171. Mette Segebodsdatter Krummedige**.

Noter for Henrik Freese:

2) Knud Gether: Middelalderfamilier i Flesborg og Nordfrisland og deres

From Nis-petersen: Ratsherr in Flensburg 1399-1400 und Mitglied der Trägergilde, siegelt mit einem Schild darin ein Menschenhaupt, 1. urkd. belegter Besitzer von Gut Arlewatt, Vogt der Südergoesharde, kauft ca. 1410 den Edelsitz Lütjenholm von Fam. Paysen. Er und Frau Elsabe, geb. Juel überlassen am 23.10.1400 alles Erbe und Gut, das ihnen von Eler Juel vererbt worden ist an Iwer Petersen, genannt Juel, (es handelt sich um Besitz in Ellund, Eddebo und Truwelsbüll).

Han menes i slutningen af 1300-tallet at have grundlagt det adelige gods Lytgenholm. Han var fra 1399-1400 rådmand i Flensborg og medlem af det derværende Dragergilde, men ejede samtidig gården Arlevad ved Husum med tilhørende strøgods

Mere om Henrik Freese:

Ejendom/gods: 1410, Arlevad og Lütjenholm

Occupation (2): 1400, Rådmand i Flensborg

Stilling: Rådmand i Flenasborg

Barn af Henrik Freese og Elsabe Juel:

- 292 i. væbner Wendt Freese, født omk. 1390; død eft. 15 juni 1466 i Husum, Slesvig; gift med Mette Hansdatter Myndel.

586. Hans Myndel, født før 1434; død 1455. Han er søn af **1172. Hans Myndel**. Han giftede sig med **587. Marine Krumpen** før 1449.

587. Marine Krumpen, født før 1449. Hun er datter af **1174. Peder Krumpen** og **1175. NN Sakstrup**.

Noter for Hans Myndel:

Hans Myndel (-1455)

Hans Myndel var møntmester i Malmø under Christian 1. Han afløstes efter sin død i 1455 af Henrik Dringenberg.

Litteratur: Hauberg, P.: Danmarks Myntvæsen i Tidsrummet 1377-1481. I: Aarbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie 1886, Kjøbenhavn 1886.

Det er ikke muligt at angive noget bestemt Aar, i hvilket Udmyntningen af Christophers Sterlinge, Skillinger og Korshvide er paabegyndt. I Aaret 1444 (87) omtales første Gang "Hannes Myndel, Kongens Foged og Myntmester i Malmø". 1446 (88) og 1449 (89) omtales atter Hans Mindel; 1455 nævnes hans Enke, Fru Marine Krompensdatter (90), som var Stifmoder til Dyderik Myndel.

(88) Kolderup-Rosenvinge, Om Pant. Jur. Tidsskr. XXV. 324.

(89) Voss, Exe. Ny kgl. Saml. 4to 804 d. Kgl. Bibl.

(90) Sønnen kvitterer 1455 for sin Fædrearn, 150 Mark Lybsk. Langebek, Dipl.

Mere om Hans Myndel:

Occupation (2): 1434, Kongens foged i Malmø.

Stilling: Møntmester i Malmø (Kilde: 1444 Kristoffer I gjorde Malmö till myntpräglingssort och förlade dit all landets myntning. I ett vittnesbrev omtalas myntmästaren Hans Myndel, han var även kungens fogde i staden. Exakt när han tillträdde ämbetena, framgår inte av urkunderna. Hans Myndel hade kvar sin dubbla funktion åtminstone t o m 1452 men måste ha avlidit före den 2 maj 1455. Hans Myndel var förmodligen också guldsmed. Han förordnades av kung Kristoffer att övervaka de skånska guldsmedsarbetenas lödighet och stämpling med tillverkarnas märken. .)

Noter for Marine Krumpen:

DAA 1985 - 87

DAA 1900

Børn af Hans Myndel og Marine Krumpen:

- 293 i. Mette Hansdatter Myndel, gift med væbner Wendt Freese.
- ii. Hans Hansen Myndel

Noter for Hans Hansen Myndel:

Kannik i Roskilde Hans Hansen Myndel mageskiftede 01 Juni 1464 paa sine Søsterbørns Vegne en Jord i Roskilde til Vikarieerne imod at få den Bod, som Hr. Jens Krabbe, Børnene Farbroder, ved sit Testamente havde givet for sit Anniversarum; i Mageskiftet samtykkede hans Svoger Diderik Friis og Søster Fru Mette, samt hendes Datter Fru Berete (DAA 1942:II:100)

Generation nr. 11

1152. Jeppe "Auf der Bohle", født omk. 1350. Han giftede sig med **1153. ukendt** omk. 1379.

1153. ukendt

Barn af Jeppe Bohle" og ukendt:

- 576 i. Paye Jeppeson, født 1380; død 1440; gift med Frouwe Magnusdatter.

1154. Borgmester i Flensborg Magnus Haysen, født omk. 1365 (Kilde: Langholz: Anetavler for berømte danskere. 1989.); død 1440.

Mere om Borgmester i Flensborg Magnus Haysen:

Occupation (2): 1428, herredsfoged i Nørre Gøs herred

Barn af Borgmester i Flensborg Magnus Haysen:

577 i. Frouwe Magnusdatter, gift med Paye Jeppeson.

1168. Jesse Friis Han er søn af **2336. Vogn Nielsen** og **2337. NN Ingilsdatter Revel Løgismose**.

Barn af Jesse Friis:

584 i. Henrik Freese, født omk. 1370; død 25 april 1448; gift med Elsabe Pedersdatter Juel.

1170. væbner. Peder Juel, født omk. 1330; død 1378 i Flensborg, , Slesvig, Danmark. Han er søn af **2336. Vogn Nielsen** og **2337. NN Ingilsdatter Revel Løgismose**. Han giftede sig med **1171. Mette Segebodsdatter Krummedige**.

1171. Mette Segebodsdatter Krummedige, født omk. 1350; død omk. 1399. Hun er datter af **2342. væbner. Segebod Johansen Krummedige** og **2343. Cecilie Pedersdatter Skram**.

Noter for væbner. Peder Juel:

<http://www.skovgaardfamilien.dk/pafg19.htm>

Død 1378 i Flensborg. Borgmester i Flensborg 1379. Han var af den adelige Julske slægt, som var stambeslægtet med Frese'erne. Han boede i en adelsgård, som hans søn Ivar Juel i 1412 solgte til dronning Margrethe. På dette sted lod hun Duborg opføre, fortrinsvis som et værn mod Holstenerne. Sct. Gertudsgildet i Flensborg menes at være oprettet under tilskyndelse fra Peter Jul, der nævnes som den første i statutterne, dateret 1379.

(Bogværket om Flensborg bys historie - nævnt 1379 i forbindelse med en skrå til St. Gertrudsgilde.

<http://home1.stofanet.dk/kamich/> Andreas Michelsens hjemmeside.

Mere om væbner. Peder Juel:

Occupation (2): mel. 1330 - 1380, Borgmester i Flensborg

Stilling: Væbner, borgmester i Flensborg

Noter for Mette Segebodsdatter Krummedige:

Mette Segebodsdatter Krummedige - ca 1350 iflg. internet Efter Peder Juels død gift med Hartvig Sested Født før 1393. Med hende kom en del af faderens gods (Melbek, Løgismose og andet gods på Sydbyn) i Julernes besiddelse. Krummedikkerne var en frisisk/holstensk slægt. Efter hendes død blev arven delt mellem 3 sønner, 3 svigersønner af 1. ægteskab (med Peter Jul) samt 3 børn af 2. ægteskab (med Hartvig Ottesen Sested). En af svigersønnerne var borgmester i Flensborg Henrik Vrese.

Mette Krummedige nævnes at være 'af Løgismose'. Hun nævnes i arkiverne som 'Fru Mette, Segebod Krummediges Mette'. Sønnen, Ivar Juel, solgte sin arvepart i Løgismose til Jens Petersen Panter omkring 1401. Hendes ældste sønner Ivar, Troels, Thomas og svigersønnerne (Sivert Krog og Henrik Viese (Friis)) var borgmestere i Flensborg.

Iflg. Diplomatarium Flensborgensis var hendes mand, Peter Juel, den ældst kendte borgmester i Flensborg - nævnt i 1379, men allerede i 1363 nævnes han i Trefoldighedsgildet i Flensborg som 'Peter Agdrup, borgmester'.

På bakkerne mod nord, udenfor Flensborg bymur, har der ifølge historien ligget 5 adelsgårde. Den ene af disse tilhørte Juel-slægten og blev kaldt 'Eddebo' (det senere Duborg). Eddebo var beliggende i Mariaskoven (Maribjerg) på den såkaldte junkerplads. Her har man i de senere år ved udgravninger fundet rester af den oprindelige beboelse.

Mette blev gift med Peter Jul, søn af Iver Nielsen og Thomasdatter Juel

Børn af Peder Juel og Mette Krummedige:

i. Troels Juel, død eft. 1401.

ii. nn Juel, gift med Sivert Krok.

Mere om Sivert Krok:

Occupation (2): 1420, Borgmester i Flensborg

iii. nn2 Juel, gift med Ditmar von Gatmer.

585 iv. Elsabe Pedersdatter Juel, født omk. 1370; død eft. 1440; gift med Henrik Freese.

v. Thomas Juel, født 1370 i Agdrup, Leck; død mel. 1438 - 1447; gift med Bodil Nigels; født omk. 1370; død eft. 1444 i Flensborg.

Noter for Thomas Juel:

Thomas Pedersen Juel var godsejer på Fyn. Thomas blev gift med Bodil Nigels, datter af Christine Nigels. Thomas Pedersen Juel blev født cirka 1370 i Agtrup, Læk, Kær, Sydtønder. Han var søn af Peter Jul og Mette Krummendiek af Rundtoft. Thomas Pedersen Juel solgte iflg. et dokument i Flensborg stadsarkiv et gods 31 marts 1398 Læk, Kær, Sydtønder. Han døde i 1444

- vi. Iver Jensen Juel, født før 1401 i Ogelstrup, Raasted, Ringkøbing, Danmark; død 1468 i Viborg Domkirke, Viborg, Danmark; gift med (1) Elsa Limbek; gift med (2) Mette Lauridsdatter Hvas; født 1410.

Noter for Iver Jensen Juel:

Occupation: Adelig, væbner og borgmester i Flensborg

Individual Note: I et pergamentbrev dateret 14.marts 1401 nævnes, at adelsgården Ettebo(Eddebo) i Marieskoven, Flensborg ejedes af ham. Ejede på Mariebjerget, Flensborg en adelsgård, som han i 1409 solgte til dronning Margrethe den Første. Hun lod formentlig på stedet bygge en borg kaldet Flensborghus, senere kaldet Duborg Slot.

En datter gift med Sivert Krog, borgmester i Flensborg. En anden datter gift med Henrik Fris, rådmænd i Flensborg.

<http://www.olesenlarsen.dk/slgt/>

1172. Hans Myndel, født før 1400; død omk. 1455. Han er søn af **2344. Hans Myndel**.

Mere om Hans Myndel:

Stilling: 1434, Kongens foged i Malmø

Barn af Hans Myndel:

- 586 i. Hans Myndel, født før 1434; død 1455; gift med Marine Krumpen før 1449.

1174. Peder Krumpen, født omk. 1440. Han er søn af **2348. NN Krumpen**. Han giftede sig med **1175. NN Sakstrup**.

1175. NN Sakstrup, født omk. 1440. Hun er datter af **2350. Ove Sakstrup**.

Børn af Peder Krumpen og NN Sakstrup:

- 587 i. Marine Krumpen, født før 1449; gift med Hans Myndel før 1449.
ii. Jørgen Pedersen Krumpen, født 1461; død 18 december 1521.

Generation nr. 12

2336. Vogn Nielsen, død omk. 1390. Han giftede sig med **2337. NN Ingilsdatter Revel Løgismose**.

2337. NN Ingilsdatter Revel Løgismose Hun er datter af Ingil Revel.

Mere om Vogn Nielsen:

Ejendom/gods: 1300, Løgismose, Båge herred, Fyns amt (Kilde: Trap, Danmark, Fyns amt side 500, Løgismose ejedes i beg. af 1300t. af de tre "brødre" Jens Ingildsen Revel, Peder Rytze og Vogn Nielsen.)

Noter for NN Ingilsdatter Revel Løgismose:

Revelslægten optræder alene her, fordi den ellers ikke kendes, og fordi Jens Revel tager arv i Løgismose efter Vogn Nielsen. Det kunne skyldes, at Vogn har været gift med søster til Jens

Børn af Vogn Nielsen og NN Løgismose:

- i. til Tveden Niels Vognsen, født omk. 1260; død eft. 1300; gift med Inger Hermansdatter Pennow; død eft. 1434.

Noter for til Tveden Niels Vognsen:

Trap, Danmark, Fyns amt side 500, Løgismose ejedes i beg. af 1300t. af de tre "brødre" Jens Ingildsen Revel, Peder Rytze og Vogn Nielsen.

Mere om til Tveden Niels Vognsen:

Ejendom/gods: 1400, LØGISMOSE, Båge herred, Fyn

- 1170 ii. væbner. Peder Juel, født omk. 1330; død 1378 i Flensborg, , Slesvig, Danmark; Stedbarn; gift med Mette Segebodsdatter Krummedige.

1168 iii. Jesse Friis.

2342. væbner. Segebod Johansen Krummedige, født omk. 1310 i Krummendick, Itzehoe, Holsten; død omk. 1395. Han er søn af Johan Krummedige og Ann Pedersdatter Rytze. Han giftede sig med **2343. Cecilie Pedersdatter Skram** omk. 1350 i Løgismose, Båge herred, Odense amt.

2343. Cecilie Pedersdatter Skram, født 1316 i Rundhof, Slesvig; død eft. 1397. Hun er datter af væbner. Peder Skram og Edel Peder Lauritsensdatter Saltensee af Linde.

Noter for væbner. Segebod Johansen Krummedige:

Til Mehlbeck og Løgismose. I 1340 pant i et gods i Jordløse på Fyn. I 1364 beseglede han sammen med broderen Erik forliget mellem grev Claus og hr Henrik Reventlows arvinger. I 1377 fik han af domkapitlet i Slesvig gods i Tranebüttel i forpagtning. I 1380 købte han gods i Vedsted af sine fætre Hartvig Brøger og Blix Krummedige, i 1393 udstedtes et vidne om, at han i sin tid med ære udløste sig af dansk fangenskab. Fødested Krummendick, Itzehoe, Schleswig-Holstein - iflg.

Han havde ligesom andre holstenske adelsfolk part i den fynske herredgård Løgismose.

I skjoldet havde Krummedigerne en hvid lind i blå. På hjelmen to hvide vædderhorn

Mere om væbner. Segebod Johansen Krummedige:

Ejendom/gods: omk. 1350, godsejer til Mehleck og Løgismose, samt Runtoft.

Stilling: Væbner og godsejer

Noter for Cecilie Pedersdatter Skram:

Levede endnu i 1397

En anden kilde siger født omkr. 1320, også Jacob Holdt's side siger 1342. american-pictures.com/genealogy/genealog.htm og bruger navnet Sidsel. Her er fødestedet opgivet til Mastrup, Tyrsting, Skanderborg. Sønnen kommer til at hedde til Rundtoft, hvilket nok også er bostedet.

Gennem hende kom Rundhof til Segebod Krummedige, der tilhørte en af de ældste og berømteste holstenske slægter og også omtales som ridderen Segebod Krummedige. Rundhof (hvis danske navn var Runtoft) nævnes allerede i kong Valdemars jordebog 1231. Fra ca. 1285 befandt den sig i slægten Skrams eje, først Jacob Skram, der døde i 1303. Langes database siger født ca 1312 i Mastrup, Tyrsting, Skanderborg.

Børn af Segebod Krummedige og Cecilie Skram:

- 1171 i. Mette Segebodsatter Krummedige, født omk. 1350; død omk. 1399; gift med (1) væbner. Peder Juel; gift med (2) Hartvig Ottosen Sested omk. 1388.
- ii. Elsebe Krummedige, født omk. 1350.
- iii. Erik Krummedige, født 1350 i Løgismose, Båge herred, Odense, Damark; død 14 september 1439.
- iv. Anne Krummedige, født omk. 1358 i Rundtofte, Lübeck, Schlesvig Holstein; død omk. 1440.

2344. Hans Myndel Han er søn af Folmer Myndel.

Barn af Hans Myndel:

- 1172 i. Hans Myndel, født før 1400; død omk. 1455.

2348. NN Krumpen, født omk. 1420. Han er søn af Claus Nielsen og Sophie Olufsdatter.

Barn af NN Krumpen:

- 1174 i. Peder Krumpen, født omk. 1440; gift med NN Sakstrup.

2350. Ove Sakstrup, død omk. 1444. Han er søn af Knud Sakstrup.

Barn af Ove Sakstrup:

- 1175 i. NN Sakstrup, født omk. 1440; gift med Peder Krumpen.

Carsten Richtersens deltagelse i Kristian den Fjerdes ekspeditioner til Grønland.



Min forfader Carsten Richtersen, født omkring 1570 i Flensborg, havde forudsætninger for at være skibsfører og leder af ekspeditioner.

Han fik bestalling som skibshøvedsmand 26. august 1601. Hans løn var 250 daler og 2 hofklædninger årligt (Kancelliets brevbøger).

I august 1602 var han løjtnant på "Victor" under kaptajn Herluf Daa. De deltog i en flåde på 8 skibe, der med hertug Hans d. y. sejlede til Narva. (Rigsarkivet TKIA A5 Patenten 1596 - 1603).

7. maj 1606 får han fornyet bestalling som skibshøvedsmand, men nu er lønnen kun 200 rdl og 1 hofklædning (Sjællandske Registre 15, 112b).

Kong Christian IV udsendte ekspeditioner i 1605, 1606 og 1607 for at finde Grønland og nordboerne dér. I 1606 var Carsten Richtersen kaptajn på et af de 5 skibe, det skotske "Gillibert" (Gilliflower), men han kom væk fra de andre skibe, og nåede på grund af drivisen ikke ind til land.

HISTORISK OVERSIGT.

Disse ekspeditioner landede paa Grønlands vestkyst, men da de herfra ikke bragte noget udbytte, som stod i forhold til forventningerne, så antoges det at være, fordi man endnu ikke havde fundet den, som man mente, fordums så rige «Østerbygden.»

1607 blev så en ny ekspedition under ledelse af holsteneren Carsten Richardsen og med englænderen James Hall som «pilot» sendt ud af Kristian IV for at genfinde "Østerbygden", og man var så sikker på held, at der sendtes nordmænd og islændinge med, for at de kunne tjene som tolke, når man traf efterkommere af de gamle grønlandske nordmænd.

«Och effter det alle vaar vitterligt nock, Paa Grønland for tiden vaar Norske sprock, Som Ihzlænder ochsaa haffue; Da sænddis derr Bagger oc Ihzlænder med, At de skuldde tyd' och tolcke ded, Gronlændderne foregaffue. »

«De skulle,» sådan hedder det i kongens instruks 1) til ekspeditionen, «og med flid erfare, om der findes de forhen nævnte kirker, klostre, fjeld, indvige, smaafjorde, gaarde og andet, som foreskrevet staar. Item om der er nogen bisp, præst, foged, som de give skat og ere lydige». At man da endnu havde et noget fejlagtigt begreb om denne Østerbygds beliggenhed, fremgår forøvrigt af samme instruks, idet Kristian IV deri siger, at Eriksfjorden - den fornemste fjord i Østerbygden - «ligger

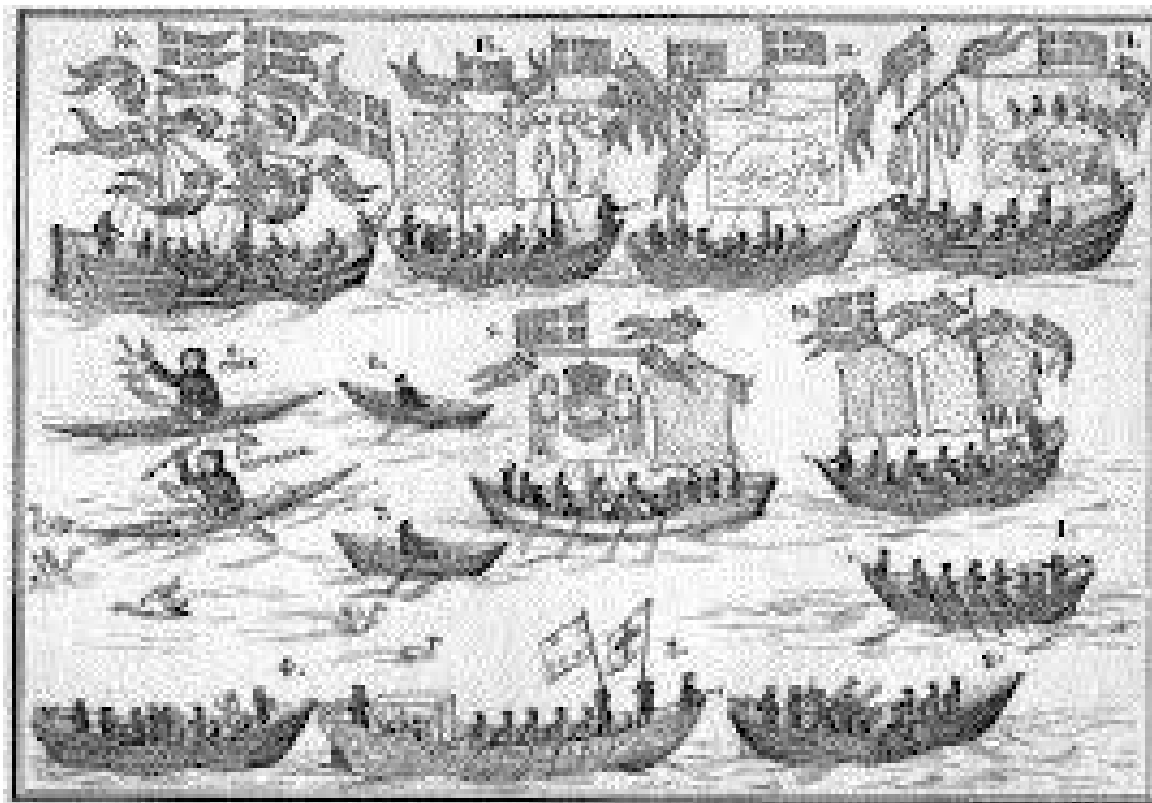
sydvest paa landet mellem 60 og 61 grader ungefæhrlig, dog imod den østerside af landet». De skulde søge ind paa dette sydostpunkt, og efterat Østerbygden var undersøgt, skulde ...*) Denne findes trykt i Stenstrups afhandling «Om østerbygden» i Meddelelser om Grønland», bd. 9 (Kjøbenhavn 1889), side 12- 14.

DE KONGELIGE SKIBES GRØNLANDSTOGTER I ÆLDRE TID

Af kaptajn Ingvard Olsen

I sidste halvdel af det 13. århundrede ramtes den af nordboerne skabte grønlandske koloni af mange uheld - hav isen ved landets østkyst menes på den tid at være tiltaget i en tidligere ukendt grad, og i det 14. århundrede begyndte skrællingerne, som man kaldte eskimoerne, at anfælde kolonien og ødelagde i løbet af århundredets sidste halvdel hele Vesterbygden.

Havde landet således lidt meget både ved naturens ublidhed og fjendtlige anfald, blev tilstanden dog endnu værre, da kongemagten i århundredets slutning tiltog sig eneretten til at handle med indbyggerne. Herved udelukkede regeringen alle andre fra handelsforbindelse med Grønland, medens den selv - særlig senere hen, da urolige tider og pestagtige sygdomme hærgede Nordeuropa - forsømte landets besejling og indbyggernes forsyning med, hvad disse fra moderlandet behøvede til livets ophold. I 1410 skal, for sidste gang i et langt åremål, et skib være kommet hjem derfra, men derefter begynder mørket at brede sig over kolonien, og endnu så sent som i 1425, i Erik af Pommerns tid, indskærpedes forbuddet imod besejling af



landet.

Da de dansk-norske konger imidlertid, efter at den tidligere forbindelse i lang tid havde været afbrudt, ønskede at genfinde landet, dels for atter at sætte sig i besiddelse af dette, dels for over Grønland at søge en passage til Østens lande, var

det naturligt, at hovedarbejdet herved blev udført af flåden, det vil sige af de ongelige skibe, og de første utvivlsomt sikre efterretninger om udsendelse af sådanne skibe til Grønland stammer fra tiden for de store verdensopdagelser.

Portugiserne, som i det 15. århundrede gennem infanten Henrik den Søfarende havde udrettet så meget i retning af at lægge verden åben ad søvejen, henvendte sig flere gange til kongen af Danmark om et samarbejde i henseende til opdagelsesrejser, formentlig fordi man også i Portugal håbede på over Nordens lande at finde søvejen til Indien, og på opfordring af Alfonso den Femtende



udsendte Christian den Første omkring 1475 en ekspedition »for i Norden at søge nye øer og lande«.

Ekspeditionen bestod af flere skibe under kommando af admiralerne Didrik Pining og Hans Pothorst, som under Christian den Første og kong Hans spillede en fremtrædende rolle; Pining blev senere lensmand på Island og i Finmarken samt befalingsmand på Vardøhus og var en af datidens berømteste søhæner.

Det lykkedes Pining og Pothorst trods de vældige ismasser at komme i land på Grønlands østkyst, formentlig i Angmagssalik distriktet. De stødte her på eskimoer, med hvilke de først drev handel, men senere havde sammenstød med. Det siges, at de »på klippen Hvidsærk foran Grønland og beliggende imod Snefjælds Jøkel på

Island ud imod havet har oprejst og lavet et stort sømærke for de grønlandske sørøveres skyld, som anfalder andre skibe med mange små både uden køl i store mængder, idet de overrasker dem«.

Til trods for det relativt gode resultat, der var opnået på dette togt, blev det dog uden betydning for fremtiden, sandsynligvis fordi de danske konger var optaget af kampe og stridigheder og stadig forbeholdt sig eneretten til besejlingen af disse egne.

Christian den Anden synes at have været den første, som for alvor tænkte på og arbejdede for Grønlands nye besejling, og det var formodentlig af hensyn hertil, at han i 1514 søgte paven om aflad for søfolk til en påtænkt rejse til ishavs egnene. Han fattede også i sommeren 1519 den plan at sende sin kendte flådefører Søren Norby ud med en mægtig flåde for at generobre byen Gardar i Grønlands Østerbygd og finde »vejen til Indien«, og Søren Norby erklærede sig også villig hertil og begyndte at klargøre skibe til togtet, som skulle påbegyndes i foråret 1521, men inden han kom af sted, rejste Sverige sig på ny mod Danmark, og Søren Norby fik nok at gøre herhjemme.

Frederik den Anden påtænkte i 1568 at udsende Jurgen Teigsen til Grønland, men før afrejsen blev til noget, måtte de skibe, som skulle være stillet til Teigsens rådighed, anvendes i krigsøjemed. Også senere viste denne konge dog stor interesse for genopdagelsen af landet, bl. a. fordi han mente, at han herigennem kunne hævde Danmarks eneret til besejlingen af de nordlige have, hvilket havde særlig betydning for hævdelser af sundtolden, idet fremmede skibe søgte at omgå denne ved at drive handel på Rusland nord om Norge.

Kongen betænkte sig dog længe på grund af landets økonomiske vanskeligheder, men da den engelske opdagelsesrejsende admiral Martin Frobisher, hvis anstrengelser gik ud på at finde en nordvestlig gennemfart til Indien, i 1578 havde været i land på Grønlands sydlige vestkyst, som han antog for at være fantasilandet Frisland, gik kongen stærkt ind for at finde det og støttedes heri af fædrelandssindede mænd, der betragtede det som en æressag for Danmark snarest muligt at generhverve det tabte land.

Kongen satte sig i forbindelse med skotten James Allday, som mente sig i stand til at føre en ekspedition til landet, idet han sagde, at han vidste besked med besejlingen af Grønland. Kongen antog ham derefter i sin tjeneste som skibshovedsmand, og i 1579 afsejlede han med 2 skibe nord om Island. Det viste sig dog herved, at det ikke var den gamle besejling, han var kendt med, idet de gamle kursforskrifter gik syd om Island.

I de sidste dage af august lykkedes det ham med sine 2 skibe gentagne gange at nå ind til østkysten, hvor han gik ganske tæt ind under landet, men en smal strimmel is hindrede til stadighed forbindelsen med landjorden; isen mindskedes dog mere og mere, men et par dages voldsom storm drev atter skibene til søs, og da nætterne blev lange og mørke, måtte han opgive videre forsøg og vendte tilbage med uforrettet sag. Der er næppe tvivl om, at han har været inde i egnen omkring Angmagssalik, og den tid på året, han valgte, kunne tyde på, at han virkelig har vidst besked med besejlingen her.

Efter hjemkomsten fremsatte han dog formodning om, at ekspeditionen skulle være afsejlet tidligere på året, og en ny rejse blev planlagt til det efterfølgende forår; det har således sikkert været meningen, at Allday påny skulle gøre forsøget, men der oprandt nu en billigere udvej for kongen.

Den færøske søhane Mogens Heinesen, der havde forpagtet handelen på Færøerne, var blevet grebet i falsk regnskab og usandfærdige fremstillinger af sine forhold, og for at slippe ud af denne knibe tilbød han kongen at opsøge Grønland på egen bekostning. Tilbuddet blev allernådigst modtaget, og Heinesen slap lempeligt fra sit falske regnskab, fik lov til at beholde forpagtningen af den færøske handel og fik et kongeligt beskærmelsesbrev imod alle anklager for den tid, han var borte. Udgifterne til rejsen pressede han under falske påskud ud af sine medinteressenter, og færingerne måtte imod deres vilje afgive mandskab og fetalje.

Beretningerne om togtet er meget sparsomme, men det vides, at han gik ud fra Bergen i 1581 og ligesom Allday nord om Island, og at han også fik Grønlands østkyst i sigte, men at store masser af drivis hindrede ham i at komme nær til landet.

Den unge Christian den Fjerde var ligesom sin fader stærkt interesseret i genopdagelsen af det gamle Grønland og i at gøre et alvorligt forsøg på at få fodfæste her igen.

For at søge denne tanke realiseret sendte han bud efter engelske sagkyndige, som havde været med Frobisher og den anden engelske søfarende John Davis, som på sine rejser 1585-87 havde fundet det efter ham opkaldte stræde, været i land på begge sider heraf og drevet tuskhandel med de indfødte.

I 1605 udsendtes fra København 3 skibe under kommando af den skotske adelsmand, kaptajn i den danske flåde John Cunningham, der tillige var chef for skibet »Trost« og som navigatør havde lods James Hall, der var kendt i de grønlandske farvande og derfor tildels i praksis den egentlige leder; de 2 andre skibe »Den røde Løve« og jagten »Marekatten« førtes af henholdsvis den danske adelsmand Godske Lindenov og skotten John Knight. Skibene, der var temmelig små, henholdsvis 60, 70 og 20 tons, men særlig beregnede til ishavsfart, forlod København den 4. maj.

Ved afrejsen var kun lods James Hall i besiddelse af kort over egnene ved Davis strædet, og først efter at skibene i en storm ved Grønlands sydspids havde været skilt fra hinanden i nogen tid, lykkedes det Lindenov efter indstændig anmodning selv at få overladt et kort over farvandet, hvilket senere kom ham særdeles til gode. Han skilte sig nemlig - da man var kommet ind i isen i Davisstrædet, sandsynligvis som følge af rivninger med englænderne - ud fra de 2 andre skibe og nåede ind til vestkysten et sted mellem Fiskerø og Godthåb. Han traf her på indfødte, af hvilke han bemægtigede sig 2; disse satte sig fortvivlet til modværge og greb om et af de sværd, med hvilke de blev truede; blodet flød i stride strømme, men tiderne var barbariske, og de 2 grønlændere blev »bunden som svin« og taget ned til København, hvortil Lindenov ankom den 28. juli og fik en glimrende modtagelse.

De 2 andre skibes videre rejse frembød dog betydelig større interesse. Efter at Lindenov havde forladt dem, krydsede Hall med »Trost« og »Marekatten«, men begge fortsat under Cunninghams kommando, nord på og løb den 12. juni ind i Itivdleqfjorden, som de kaldte Kong Christians Fjord. Her skiltes de 2 skibe, men Hall med »Marekatten« var næppe blevet alene, før han af grønlændere blev overfaldet med pileskud og en regn af sten. Han søgte ly i en god havn, som han kaldte Danmarks Havn, nær ved den vestlige spids af halvøen Tunungassoq. Herfra foretog han forskellige rejser nord efter og undersøgte og kortlagde landet helt op til Diskobugten, og den første kending af kyststrækningen i Holsteinsborg distrikt skyldes ham. Efter disse undersøgelser og kortlægninger vendte han den 7. juli

tilbage til »Danmarks Havn« og genfandt her, efter et forud aftalt vardesystem, Gunningham for anker ved øen »Trost Eiland«, hvorfra skibene satte kurs hjemefter og ankom til København den 10. august.

Cunningham havde også røvet grønlændere, nemlig 3 mænd, som toges med til København, hvor de blev meget populære. Da Lindenov det efterfølgende år på ny sejlede til Grønland, havde han de 2 med tilbage, men de døde undervejs og af 2 andre, som blev brugt til perle fiskeri ved Kolding, døde den ene af overanstrengelse, medens den anden besluttede at forsøge at nå Grønland i kajak; han kom imidlertid på en eller anden måde til København, hvor han blev fanget og efter sigende døde af græmmelse.

Det synes, som om man først efter disse 3 skibes hjemkomst blev klar over, at det var de gamle nordboeres Grønland, der omsider var blevet fundet. Glæden over skibenes gode resultater var stor, og man ventede sig guld og grønne skove, men forventningerne blev desværre ikke indfrie.

Året efter denne første vellykkede ekspedition udsendte kongen 5 skibe, denne gang under ledelse af Godske Lindenov, som førte »Trost«, om bord i hvilken også Hall befandt sig. De øvrige skibe var »Den røde Løve«, »Ørnen«, »The Gilliflower« og »Marekatten«, der førtes af henholdsvis Cunningham, Hans Bruun, Carsten Richardson og Anders Nølck. Ekspeditionen, der havde en lang og besværlig udrejse, nåede den 27. juli vestkysten i nærheden af det nuværende Holsteinsborg.



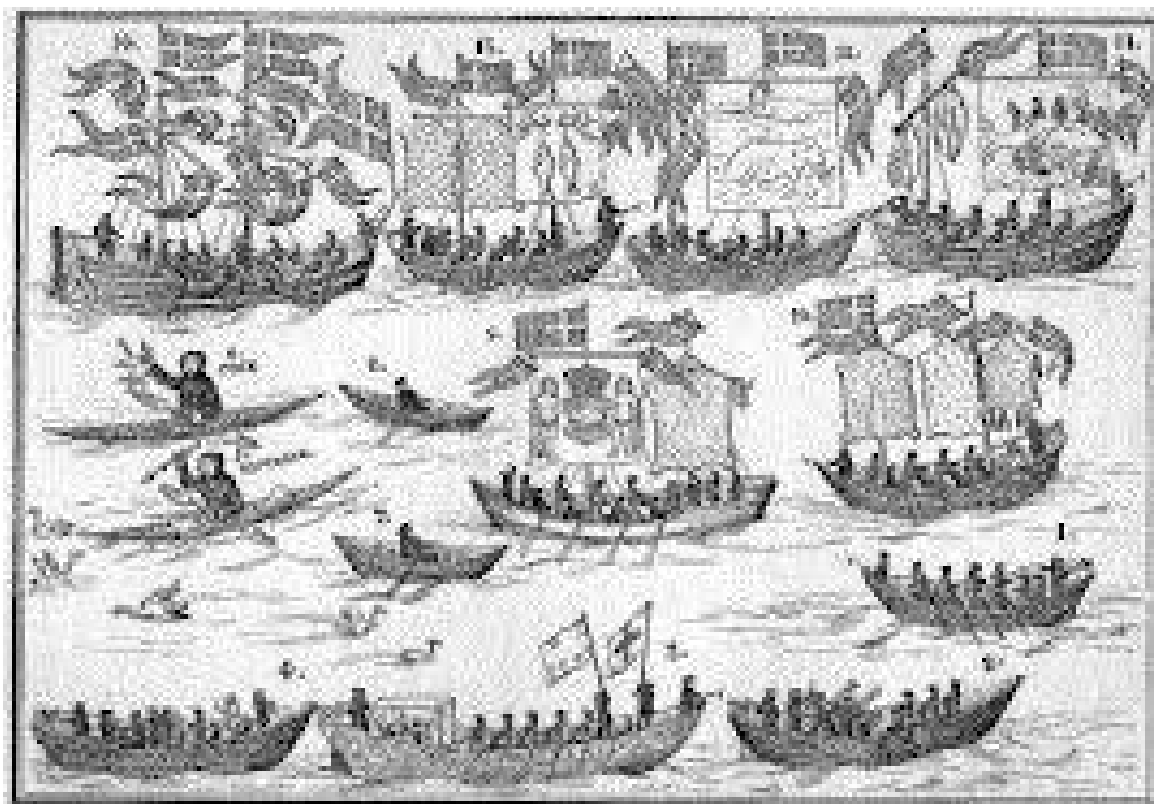
Den havde bl. a. til opgave at hente sølverts i en mine, som Hall mente at have fundet året i forvejen i en fjord, som han kaldte Gunninghams fjord.

Skibene ankrede ud for minen, lastede malm og handlede samtidig med de

indfødte samt undersøgte fjorde og bugter, hvorpå man den 12. august vendte hjemefter og nåede København den 4. oktober, men resultaterne af rejsen bragte kun skuffelser, idet sølvminen, som kongen havde sat sit håb til, viste sig ved nærmere undersøgelse kun at indeholde værdiløst glimmer.

Da man på disse rejser ikke havde fundet det ringeste, som kunne minde om de gamle nordboere, fik man efterhånden den tro, at disse havde boet på østkysten, og i 1607 udsendtes en ny ekspedition under Carsten Richardson. Den bestod af »Trost« med Hall som navigatør og »Barken« ført af Guttorm Nielsen og havde ordre til at søge den gamle Eriksfjord på sydøstkysten, hvorfor skibene ikke fulgte den sædvanlige vej til Davisstrædet, men holdt, som de selv troede, efter de gamle kursforskrifter til Østerbygden. Langs østkysten arbejdede man sig i kamp med drivisen fra 59° n.br. frem til 63° n.br., men uden at det var muligt at komme til land, hvorfor man måtte vende hjem med uforrettet sag.

I alle disse rejser havde James Hall, som det fremgår af foranstående, deltaget som kendtmand. I 1612 foretog han sin 4. og sidste rejse til Grønland, udsendt af et konsortium af engelske storkøbmænd i den hensigt at etablere handel på Grønland. Han var både leder og medinteressent, og et hovedformål for ekspeditionen var også at udnytte den tidligere nævnte formentlige sølvmine, som den medfulgte ombordværende ekspert imidlertid erklærede for at være kaliglimmer. Efter denne skuffelse fortsatte Hall med at optage kort over vestkysten, men blev en dag, da han



roede op i Ramelsfjord, dræbt af en grønlænders pileskud, sandsynligvis som blodhævn for tidligere overgreb på en af grønlændernes nærmeste.

I 1615 blev en af Christian den Fjerdes dygtige søofficerer, admiral Gabriel Kruse med 2 orlogsskibe og 2 pinker sendt til Grønland for at fordre told af alle fremmede skibe, som fiskede i landets have og fjorde, men om denne rejse kendes intet videre.

Hermed ophørte for længere tid udsendelsen af »kongelige« skibe, men i 1636 dannedes i København et grønlandsk handelskompagni, som sendte 2 skibe til Grønland for at gå på hvalfangst og drive handel med de indfødte. De fangede imidlertid intet og hjembragte kun en del guldglimsende sand, der viste sig at være lige så værdiløst som sølvertsens. Skibene havde ordre til at tage et par grønlændere med hjem til oplæring i gudsfrygt og boglige kunster, men de 2, man fik fat i, nåede aldrig København, idet de sprang over bord i Atlanterhavet.

I 1652 gav kong Frederik den Tredie generaltoldinspektør Henrik Mutter privilegium på i 30 år at besejle Grønland og drive hvalfangst i de nordlige egne. Han udsendte samme og de 2 efterfølgende år 3 på hinanden følgende ekspeditioner under ledelse af kaptajn i den danske flåde David Urbanus Danell, men resultatet var i økonomisk henseende så kummerligt, at foretagendet måtte opløses allerede efter 3 års forløb.

På den første af disse rejser afgang Daneli fra København den 8. maj 1652 med skibene »St. Peter« og »St. Jacob« og satte, ligesom Allday og Mogens Heinesen før ham, kursen nord om Island. Isforholdene må dette år have været særdeles gunstige, thi allerede den 2. juni kom han tæt ind under landet, men hindredes af isbarrieren i at gøre landgang. Han gik derefter tæt under østkysten til Kap Farvel og op i Davisstrædet til forskellige af de grønlandske fjorde, og det lykkedes ham herunder, hvad andre før ham forgæves havde prøvet på, at finde den af Hall i 1612 opdagede fine ankerplads ikke langt fra det nuværende Itivdleq. Han lagde sig i den af Hall døbte Danmarks Havn, hvor han drev handel med eskimoerne, som han berettede boede i runde huse, rejste af hvalribben og foroven dækkede af græstørv. På hjemrejsen søgte han igen op langs østkysten og kom denne nær på en mils afstand, men måtte opgive videre forsøg og var allerede 13. september tilbage i Danmark.

Året efter var han igen heroppe med »St. Jacob«, og han talte herunder med flere af de grønlændere, han havde handlet med det foregående år; på denne rejse anløb han også Jan Mayen.

På sin tredje rejse, der ligesom den første foregik med 2 skibe, fandt Daneli også uden besvær frem til den gamle ankerplads, men da isen hindrede skibene i at komme ind lige straks, blev han nogen tid til søs og benyttede lejligheden til at fiske, og det berettes, at han herunder så »på sammesteds eenn hauffrue med wdslagenn haar og meget deilig«. Efter at isen var lettet gik Danell ind i Balls Revier, hvor han som på de tidligere togter tiltuskede sig en del narhvaltænder - dengang kaldet enhjørningshorn - og røvede, vistnok i Qprnoq, en grønlænder Hiob, dennes 25-årige datter Kabelau, den 45-årige grønlænderinde Gunneling, der var moder til 2 børn, og den 13-årige pige Sigoko, som man alle med list og magt fik taget ombord. Under opholdet i Bergen blev de afbildet på et maleri, som nu findes i Nationalmuseets etnografiske afdeling, men på den videre hjemrejse døde manden, og kvinderne kom ikke straks hertil, men på grund af pesten til Gottorp, hvor de boede hos den tyske rejsende og forfatter Adam Olearius, der har beskrevet dem som værende »sortegule af lød som fordærvet oliven, men med silkeblød hud«; de kom senere til København, men menes kun at have levet nogle år efter ankomsten til Danmark.

Der har - som det vil ses - langt tilbage i tiden været sendt skibe til Grønland på bekostning af såvel kongens kasse som af private. I sidste halvdel af det 17. og begyndelsen af det 18. århundrede foretoges også flere rejser i handelsøjemed, og

forskellige grønlandskompagnier dannedes, men udbyttet var stadig ringe, ikke mindst som følge af, at handelen for en stor del var faldet i grønlændernes hænder, og det er først ved koloniseringsperiodens begyndelse i det 18. århundrede, at der bliver tale om en egentlig indsats af flådens skibe til beskyttelse og fremme af den danske stats interesser heroppe.

Da staten selv overtog mission og handel, knyttedes Grønlands anliggender stærkt til flådens overledelse, og der blev herefter straks truffet foranstaltninger til at udvide kolonien og hævde overhøjheden over de alt koloniserede strækninger. Den 30. marts 1728 indgaves til kongen af oversekretæren i det danske kancelli, overkrigssekretæren og medlemmerne i admiralitetet en betænkning om en forestående grønlandsrejse og nogle betragtninger om kolonisering m.v., der den 3. april efterfulgtes af en forestilling om betimeligheden af at sende et »Opperhoved« til Grønland, under hvis guvernement kolonien skulle bestå, og om anlæg af et fort. Kongen traf herefter bestemmelse om, at der i Grønland skulle anlægges et stærkt citadel, hvis garnison skulle bestå af 1 kommandant, 1 løjtnant, 1 præst, 1 proviantforvalter, 1 fyrværker, 1 underfyrværker, 4 konstabler, 3 underofficerer, 1 tambour, 1 profos og 25 mand, blandt hvilke skulle være 4 tømrere, 2 bødkere og 2 smede; garnisonen og dens familier skulle have proviant til 2 år og desuden skulle opsendes 6 heste til brug under et forsøg på over land at nå frem til østkysten.

Den 7. maj udnævntes major Claus Enevold Paars til guvernør og det bestemtes samtidig, at et råd bestående af guvernøren, kommandanten, missionæren, d. v. s. Hans Egede, de søofficerer, som befandt sig ved kolonien, overkøbmanden og assistenten skulle danne en art regering, hvis opgave var at sørge for koloniens bevarelse og videre udbredelse; regeringen var bl. a. udrustet med en udstrakt doms myndighed, idet den kunne afsige domme og straks eksekvere straffen i alle sager med undtagelse af sådanne, der angik liv og ære; var dette tilfældet, skulle dommen gennem admiralitetet inden fuldbyrdelsen indsendes til kongelig approbation, idet, såfremt forbrydelsen var begået af en af kolonisterne, den skyldige skulle sendes hjem tilligemed dommen, for at denne kunne blive eksekveret i Danmark, medens den, såfremt det drejede sig om en grønlænder, skulle fuldbyrdes i Grønland, efter at den kongelige resolution var kommet tilbage dertil.

Den 26. april samme år afsejlede galioten »West Vlielandt« ført af sekondløjtnant J. H. Richardt fra København til Grønland, og den 21. maj fulgte kaptajn Dideric Miihlenfort efter med det armerede kongelige koffardiskib »Merianen« og skibet »Fortuna« med besætning, materialer og forsyninger til citadellet. »Morianen« nåede Grønland den 30. juli og returnerede samme år til Danmark, hvortil det ankom den 8. november, medens galioten overvintrede.

I foråret 1729 gjorde guvernøren, løjtnant Richardt og 6 mand et forsøg på gennem Ameralik fjorden at nå frem til østkysten over indlandsisen, men forehavendet opgaves ved ankomsten til is randen, og et gentaget forsøg fra søsiden, da løjtnant Richardt hen på forsommeren var for hjemgående med galioten, lykkedes heller ikke.

1730 blev Grønland atter besejlet af »Morianen«, som dog først i september måned kom til Godthåb, hvor skibschefen på dette togt, kaptajnløjtnant C. F. Mohrsen, besluttede at overvintre. Skibet medbragte i øvrigt tømmer til opførelse af huse til 6 islandske familier, som regeringen agtede at overføre til Grønland det påfølgende år, idet det antoges, at disse bedre kunne modstå det strenge klima end de fra

Danmark udsendte folk, blandt hvilke herskede megen sygdom og dødelighed. Frederik den Fjerdes død bevirkede imidlertid ændringer i grønlandsplanerne, og i 1731 afsendtes det armerede koffardiskib »Charitas« under kommando af kaptajnløjtnant Andreas Gerner til Grønland med ordre til, at samtlige i landet boende europæere skulle forlade det med »Merianen« og »Charitas«, da koloniseringen skulle opgives som følge af de hermed forbundne omkostninger.



I 1734 overtog Jacob Severin fortsættelsen af handel og mission, og da hans foretagende forulempedes meget af de hollandske skibe, som i stort antal drev hvalfangst i Davisstrædet, og som på trods af den danske regerings forbud drev handel med eskimoerne og forøvede overgreb på disse, udsendtes i maj 1736 fregatten »Blaahejren« under kommando af kaptajn Benjamin de Fontenay til Grønland for at hævde Danmarks højhedsret over de koloniserede kyststrækninger. Fregatten gjorde nord for Godthåb jagt på 2 hollandske hvalfangere, af hvilke den ene braste op, og skipperen kom om bord for at afgive forklaring, og i Diskobugten gjordes ligeledes jagt på nogle hollændere, der imidlertid undslap. Siden inspiceredes Christianshåb og Makelijk Oud, det senere Jakobshavn, hvor nogle hollandske skibe afvistes, og på hjemrejsen præjedes yderligere flere hollandske skibe i Davisstrædet. Severin mente imidlertid, at »Blaahejren« var sendt af sted for sent på året, idet hollænderne allerede inden dens komme havde forårsaget den danske handel stor skade, og følgen heraf var, at fregatten det efterfølgende år afgik fra Danmark allerede i marts.

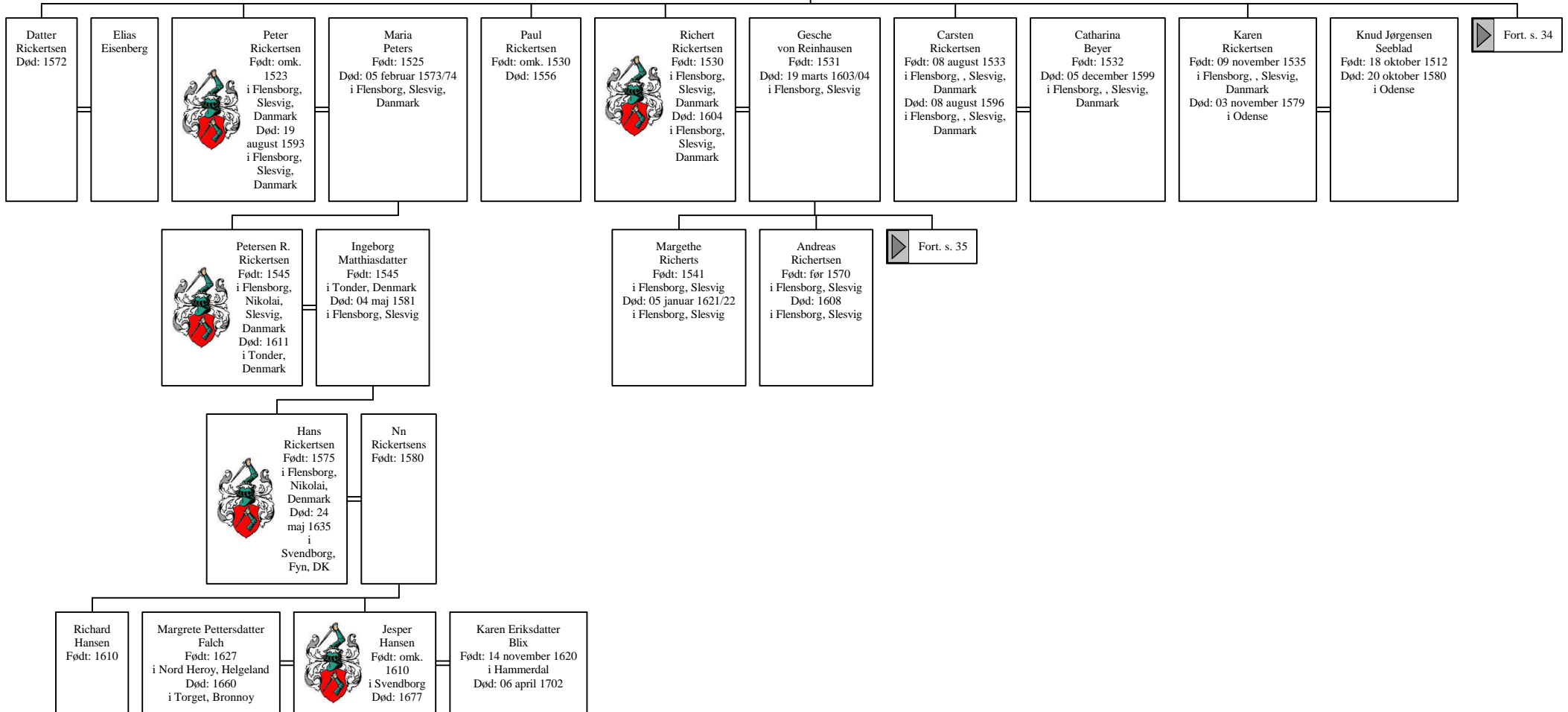
Fregatten var dette år under kommando af kaptajnløjtnant H. J. Wodroff, der havde ordre til at forhindre hollænderne i at handle og til at beskytte grønlænderne mod vold fra fremmedes side. Han præjede og bordede alle skibe, han traf i Strædet, og gjorde skipperne bekendt med den kongelige plakat, der forbød fremmede at handle 10-15 mil nord for Christianshåb og at søge de grønlandske havne uden i nødtilfælde, samt bekendtgjorde for dem, at det var strafbart at fratage grønlænderne deres ejendele; skipperne måtte bekræfte at være gjort bekendt med disse ting enten skriftligt eller ved håndslag.



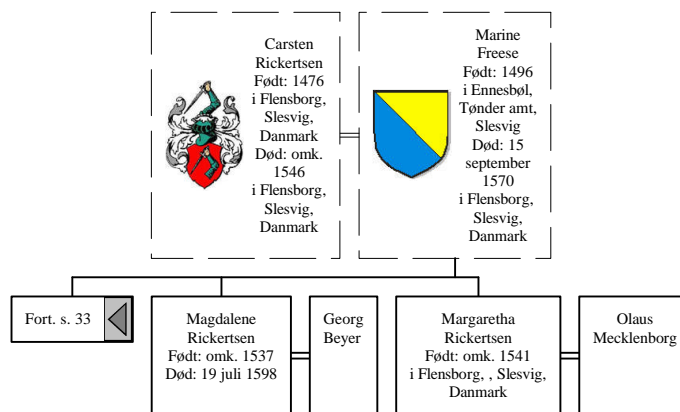
Kaptajnløjtnant Wodroffs bestemte optræden affødte en klage fra den hollandske regering, hvilket dog ikke medførte nogen ændring i de danske dispositioner, men for imidlertid at spare de store udgifter ved opsendelsen af en fregat til Grønland hvert år antog kongen et af købmand Severin fremsat tilbud om selv at udruste skibe, som var i stand til at optræde overfor de fremmede, og der gik herefter over et århundrede, før det danske orlogsflag atter vistes i de grønlandske farvande.

Efterkommere af Carsten Rickertsen

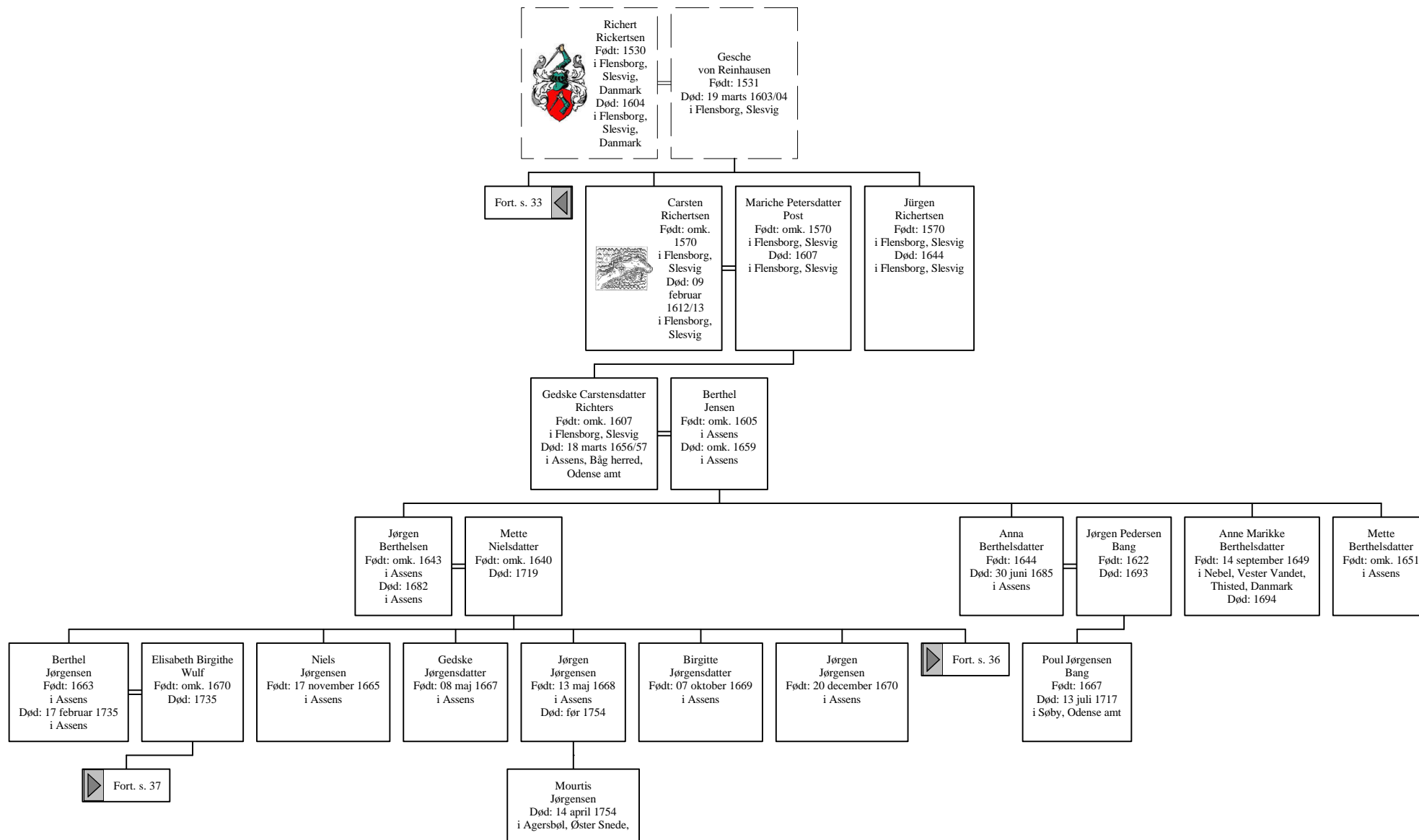
 Carsten Rickertsen Født: 1476 i Flensborg, Slesvig, Danmark Død: omk. 1546 i Flensborg, Slesvig, Danmark	 Marine Freese Født: 1496 i Ennesbøl, Tønder amt, Slesvig Død: 15 september 1570 i Flensborg, Slesvig, Danmark
---	--



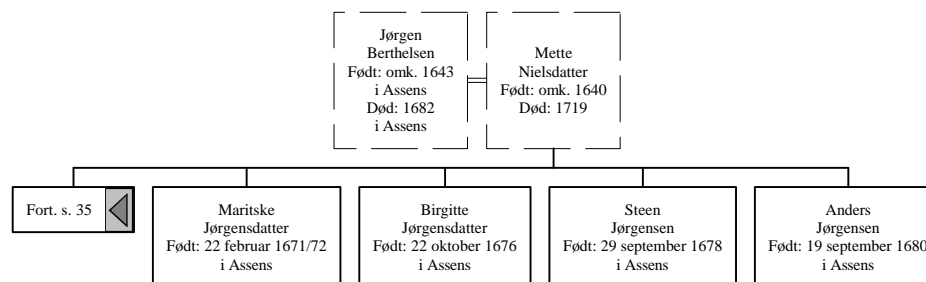
Efterkommere af Carsten Rickertsen



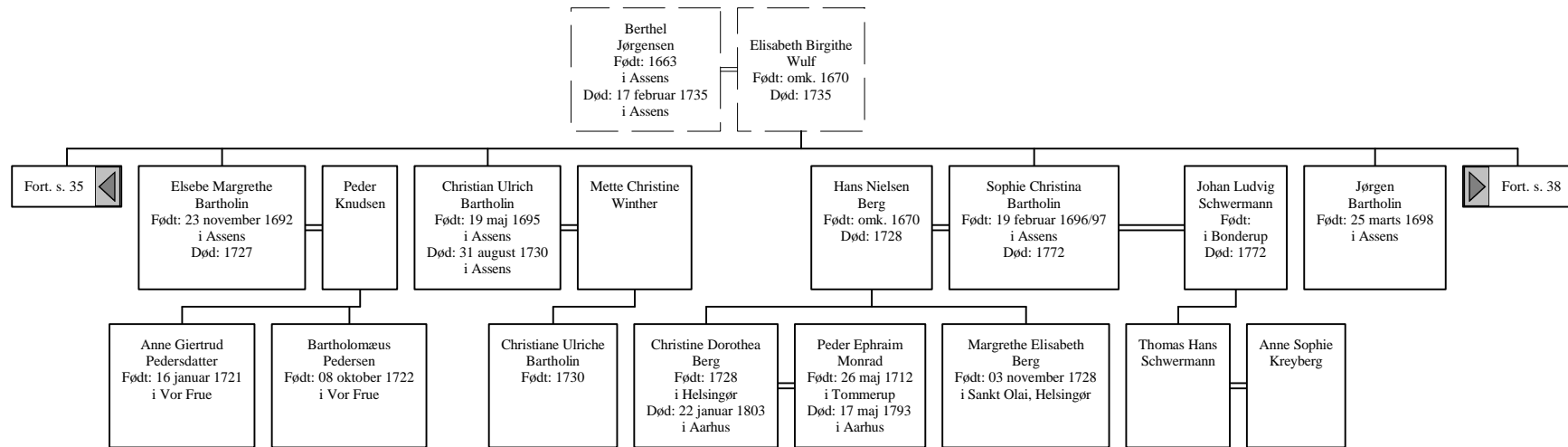
Efterkommere af Carsten Rickertsen



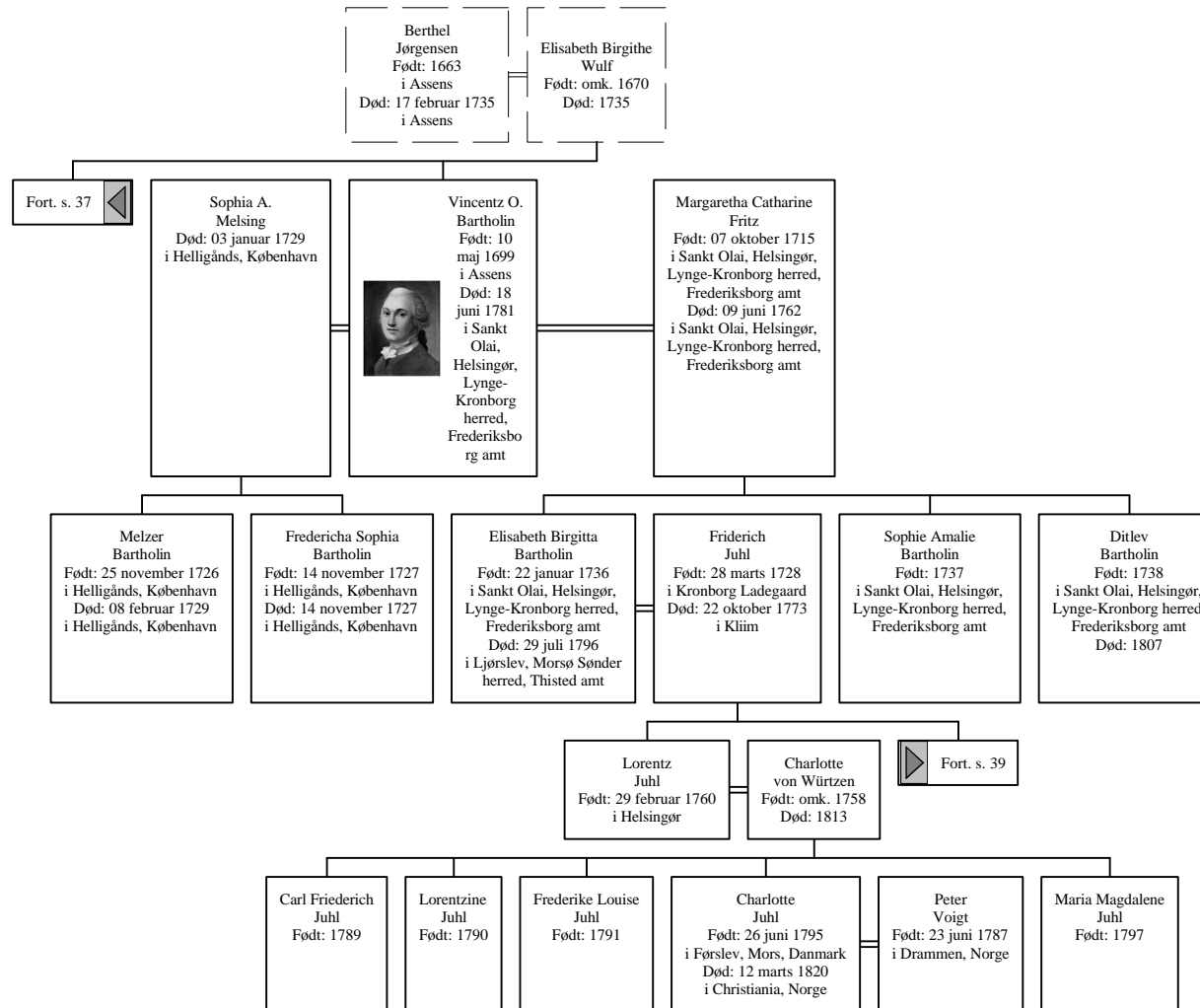
Efterkommere af Carsten Rickertsen



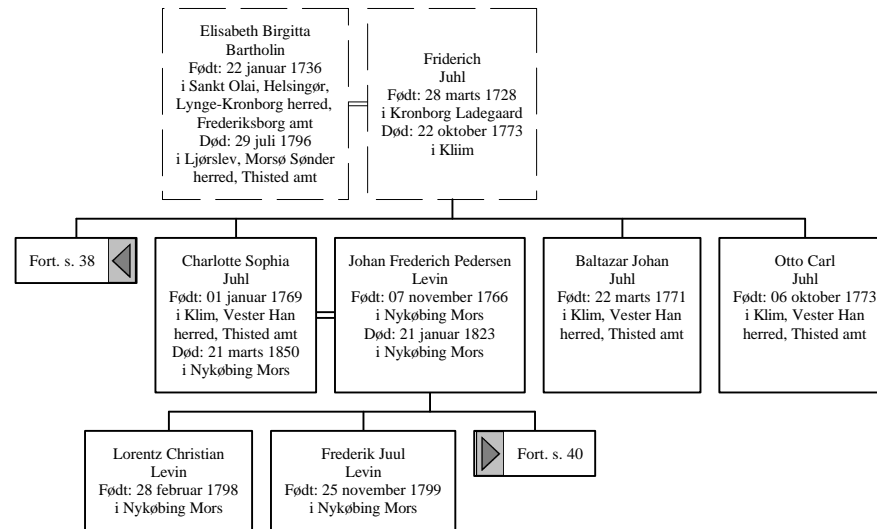
Efterkommere af Carsten Rickertsen



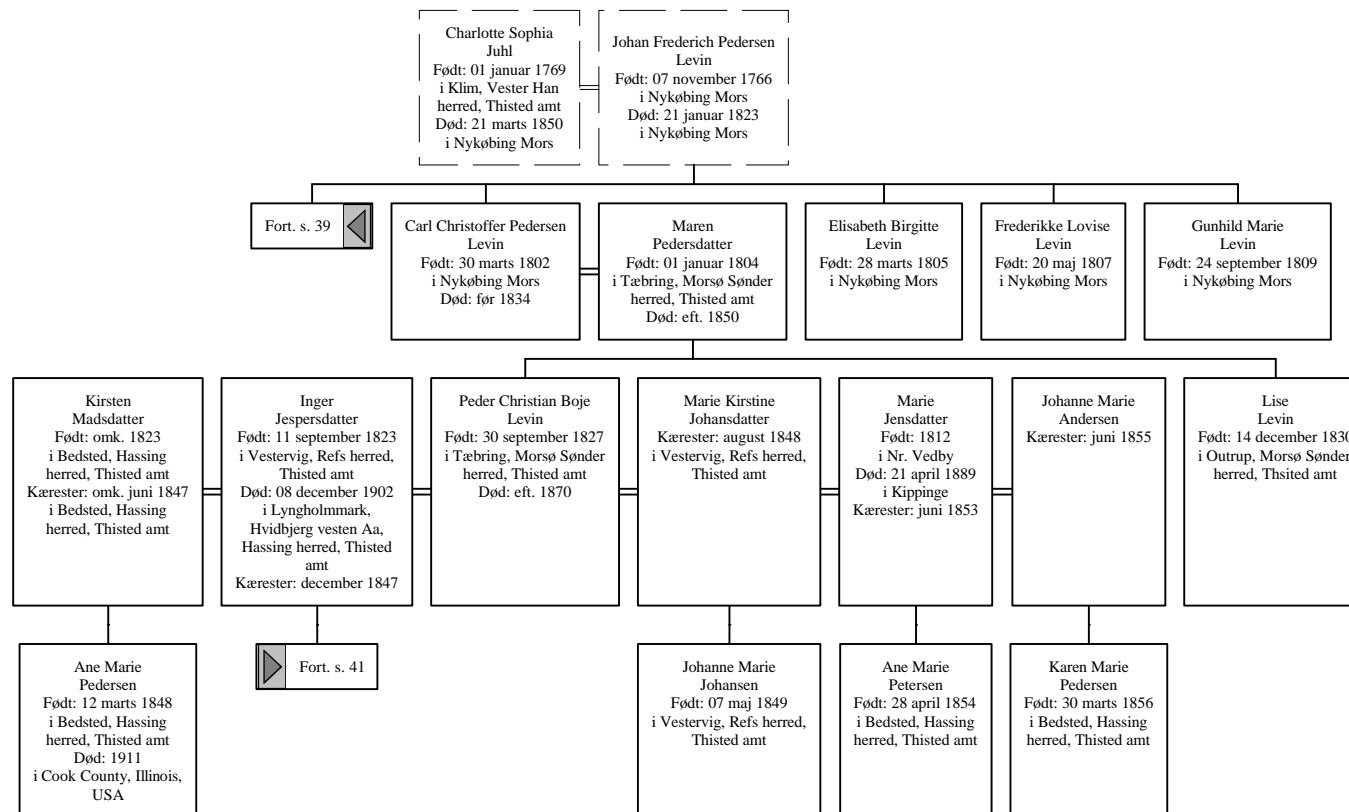
Efterkommere af Carsten Rickertsen



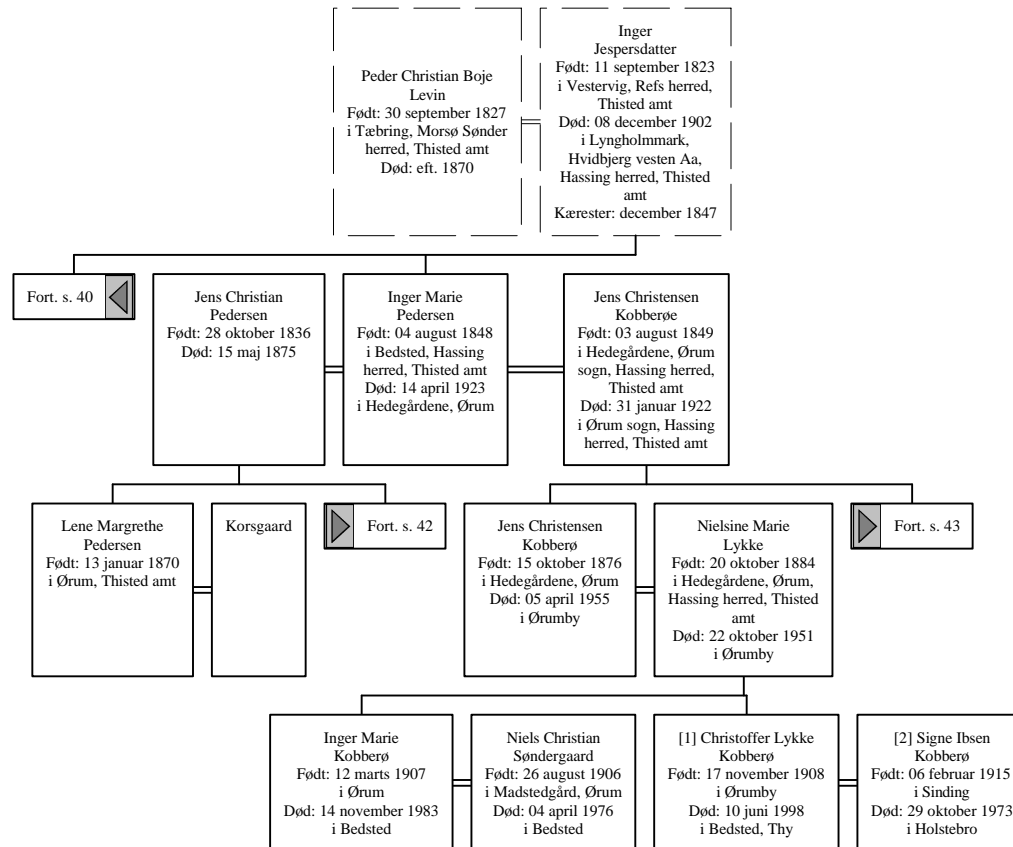
Efterkommere af Carsten Rickertsen



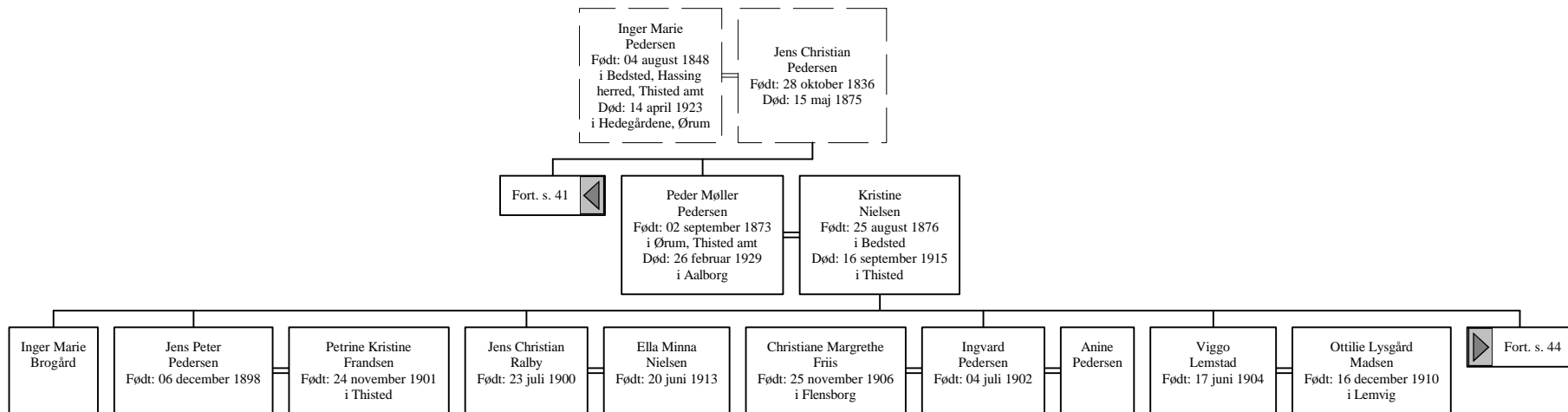
Efterkommere af Carsten Rickertsen



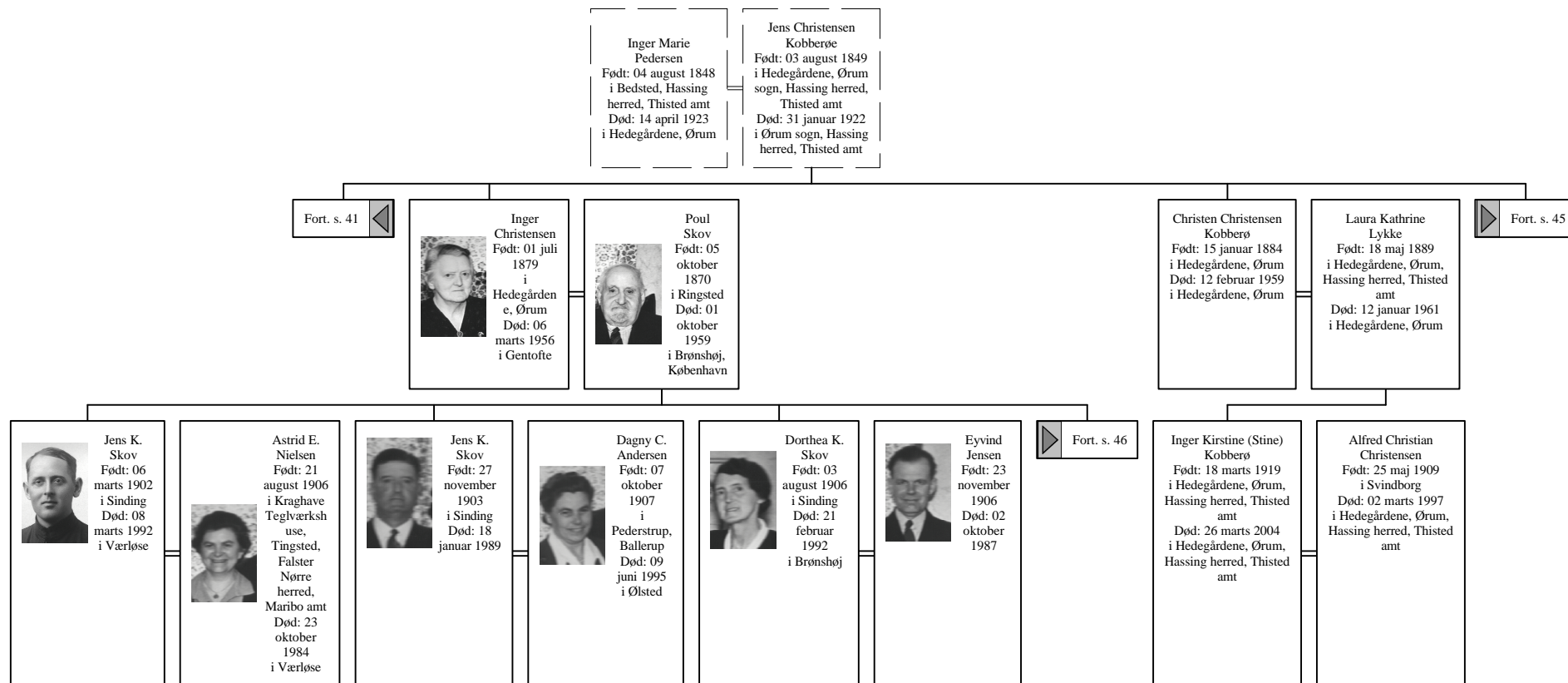
Efterkommere af Carsten Rickertsen



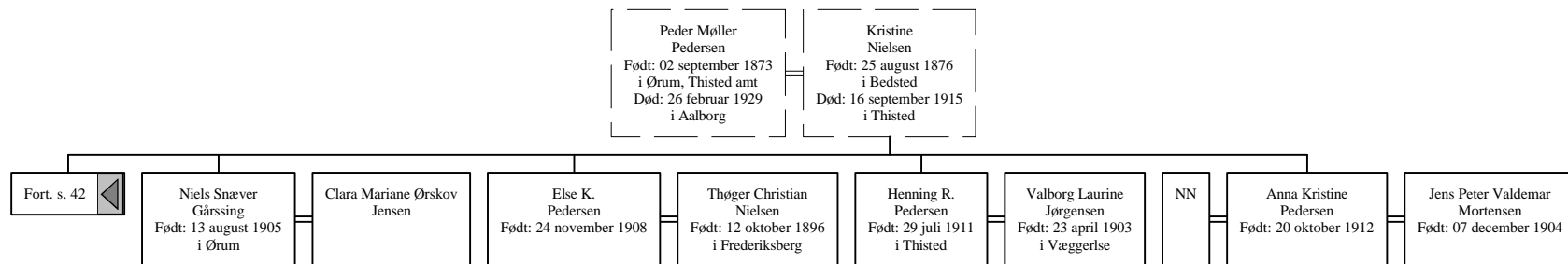
Efterkommere af Carsten Rickertsen



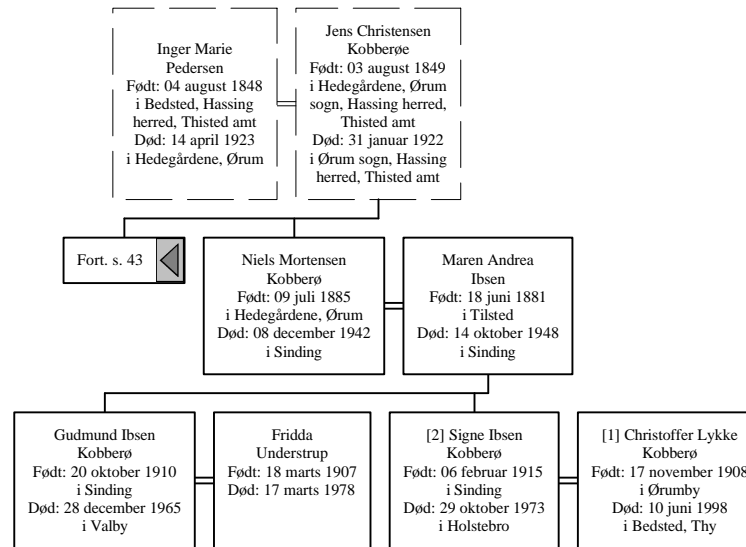
Efterkommere af Carsten Rickertsen



Efterkommere af Carsten Rickertsen



Efterkommere af Carsten Rickertsen



Vincentz Otto Bartholin var lakaj hos Frederik den Fjerde; 1726 blev han hoffourer (står bag kongens stol ved taflet, regnskabs-mand ved hoffets kontor).



Kjøbenhavns Slot 1728.

Ved brylluppet fik han en vise af Morten Seehuus (Ny kgl. Samling 422d folio og 492 folio)

Da
BRUDDOMMEN
Ædle og Belfornemme
S. Vincenz Otto
Bartholin/
Kongl. bestalter Hoff- Fourcer
med
BRUDEN
Ædle og Dybdhaarne
Wfr. Sophia Amalia
Melsing.
Helligholdt sin tierlige Foreenings og Bryllups
Høytids-Dag i Kjøbenhavn den 10. April 1726.
En BRUDE-PARRETS sig sammenkreven
af
Imprimatur, Deres Følbige Tiener
Joh. Grammijus, med M. Seehuus.
KJØBENHAVN / Trykt hos P. J. Phœnixberg
i Broelleggerstred.



Afskediget 1730, som hele hoffets personal, som havde betjens Anna Sophie Reventlov, som blev forvist til Boller Slot.
Han blev taget til nåde af kong Christian den Sjette og udnævnt til slotsforvalter på Kronborg 1733



1772, to Dage i Forveien havde Slotsforvalteren paa Kronborg, Generalkrigs-kommissær Vincent Otto Bartholin tilskrevet Magistraten i Helsingør, at Kommandanten paa Kronborg Generallieutenant Andreas Hauch og han selv ved en Stafet havde modtaget Ordre til at anskaffe Alt, hvad der behøvedes til "Suitens" Modtagelse og Huusholdning, og derfor anmodede Magistraten om dens Bistand, hvilken Magistraten ogsaa lovede «nøieagtigen og med al mulig Vigilance at skulle yde*). Suiten eller de nye Personer af Dronningens Hofstat, der nu ogsaa sendtes til

Kronborg, vare Overhofmesteren, Grev Christian Friederich Holstein til Lethrabort, Kammerjunker Carl Adolph Eaben og Hofdamerne Frøken Margaretha Wilhelmine Schmettau og Frøken Sophie Magdalene Sperling, foruden nogle andre Personer i ringere Stillinger**).



Caroline Mathilde havde under sin Ophold paa Kronborg faaet Bolig i den lavere Række af Slottets Værelser. Hun blev her strengt bevogtet og det var, med Undtagelse af hendes befalede Omgivelser, længe ikke Nogen tilladt at komme i Berøring med hende. En af hendes Venner i England omtaler dengang hendes Stilling paa Kronborg som "Den sørgeligste og ulykkeligste, idet hun her var indespærret, uden Støtte, uden Ven, uden Raad, uden Midler til at retfærdiggøre sig »***); det kunde være tilføiet, til at ...

*) Lassen, Indbydelses.skvift i Juli 1870. fc>. 38.

***) GrevC.F.Holstein var født i Aaret 1735; han blev i Aaret 1783 Ridder af Elephanten og døde i Aaret 1799. Kammerjunker Raaben, født i Aaret 1744, blev

inden sin Død i Aaret 1784 Kammerherre, Geheimeraad, Ridder (Storkors) af Dannebrog, Overhofmester paa Sorø og' Amtmand; han eiede Næsbyholm og Bavelse. De nævnte Hofdamer hos Dronning Caroline Mathilde bleve senere Hofdamer hos Enkedronningen og døde som Stiftsdamer i Vallø (i Aarene 1808 og 1814), Frøken Schmettau havde ogsaa været ansat som Hofdame hos Arveprindsesse Sophie Frederikke.

***) Lord Suffolks Ord, anførte i en Beretning af 20de Marts 1772 fra det danske Gesandtskab i London, i Udenrigsministeriets Arkiv.

Side 778

fuldstændiggøre Skildringen, at hun nu ogsaa saa sig ude af Stand til at gjøre det Mindste for dem, der havde staaet hende nær, og paa hvis Skjæbne hun dog bestandig kun kunde tænke med Bekymring og Skræk. Lige over for Omgivelser, hvorfra man forsætlig havde søgt at udelukke dem, hvorfor hun især havde havt Hengivenhed *), viste hun sig gjerne taus og indesluttet; den 9de Februar melder Kommandanten paa Kronborg i sit gammeldags Sprog: «og er det sandelig at undre sig ofver, naar man seer den Contenance her holdes, mens det som derhos er det selfsomste er den Eenlighed, her søges, thi ingen af Frøknerne taales bestandig om hende: mens naar hun een eller toe Gange om Dagen taler med den Ene eller Anden, er alting forbi, og saa amuserer hun sig med Barnet eller med Læsning"***). Det var den 8.de

*) 1 Geheimeraadinde Linstovs Brev til Priorinden i Vemmetofte af 18de Januar 1772 omtales det, hvorledes man dengang var i Færd med at »bestille« Frøkener til Kronborg, men ikke vilde have "Trollt "derhen; dette var netop Tilfældet, fordi denne Hofdame, den een og tyveaarige Frøken Charlotte Amalie Trolle, en Datter af Kammerherred og Oberst Herluf Trolle til Kiersgaard, havde væiet den af Caroline Mathildes Hofdamer, som var Dronningen kjærest (Mademoiselle Trolle, celle des filles d'honneur, que la reine aimait le plus. Reverdil. p. 332). Reverdil fandt hos hende oprigtig Hengivenhed for Dronningen, og Brasch (Vemmetoftes Histone. 111, 126) har senere bemærket, at «en Nulevende, der har bevaret Erindringen om hende fra sin Ungdom i Roskilde, skildrer hende ogsaa som en meget værdig Dame i sin Alderdom»: denne »Nulevende« var den nu afdøde Geheimeraad Tresehow.

***) Generallieutenant Hauts Skrivelse af 9de Februar 1772, i Geheimearkivet. I en følgende Skrivelse af 13de Februar 1772 melder Hauch, at Dronningen nylig havde læst »Histoire du Vicomte de Turenne« og nu var i Færd med at læse »Polybe avec les Commentaires militaires de Toland«, «som jeg vil haabe holder hende noget længere op, thi ellers faaer hun snart en Ende paa min militairiske Bibliotheque^. I sine officielle Indberetninger røber Hauch selv ikke den Deeltagelse for Dronningen, som hans Familie synes at have havt; naar Schitnning's Dagbøger bemierke, at man havds vaeret meget streng mod Dronningen under Fangenskabet, fremhæves særlig, at «Hanch havde iagttaget mange ceremonieuse Forsigtighedsreglor derved».

Side 779

Marts, at hun saa Grev Thott, Geheimeraad Schach-Ratlau, Baron Juul-Vind og Generalprokureur, Konferentsraad Stampe fremtræde, for at tage imod hendes Forklaring*), og efter at den overordentlige, store Ret, der den 16de Marts i Kjøbenhavn traadte sammen i det kongelige Rentekammers Sal, den 6te April havde afsagt Skilsmisdommen, blev denne den 6 te April paa Kronborg forkyndt Dronningen, i Generallieutenant Hauchs Overværelse, af Justitiarius i Hof- og Stadsbetten, Etatsraad Frederik Horn.

Skilsmisse og arrestation

Efter Struensees fald ved hofrevolutionen den 17. januar 1772 blev Caroline Mathilde fængslet og eksorteret til Kronborg under stærk bevogtning, mens en kommission granskede hendes forhold til Struensee. Hun holdt stand indtil han tilstod - så skrev hun også under på, at hun havde begået ægteskabsbrud, og den 6. april 1772 blev hun skilt fra kongen.

Egentlig var planen, at hun skulle sendes i eksil på Ålborghus, men da hendes bror, kong George af England pressede på, blev resultatet, at hun skulle overføres til ét af hans lande. Den danske stat tilbagebetalte hendes medgift på 40.000 pund, og englænderne lovede at sørge for hendes underhold. Hun blev overført til Celle i hertugdømmet Hannover (de engelske konger var hertuger af Hannover), hvor hun levede sammen med den lille prinsesse Louise Augusta (la petite Struense) til hun døde af skarlagensfeber 10. maj 1775 og blev begravet i Mariakirken i Celle.



Slottet i Celle

Fra Clausen og Rist, "Memoirer og Breve"

Derefter gik vi op paa det fiirkantede Taarn paa Cronborg, Ihvor der er en behagelig Udsigt. Iøvrigt vare Bygningerne paa Vinduer og i andre Maader meget forfaldne. Det er ubehageligt, naar de, som skal give Efterretning om en eller anden Mærkværdighed, ei kan give den, men endnu meer, naar de ere indbildte nok til ei at ville bekiende deres Uvidenhed. Den, som skulde vise os Værelserne paa Cronborg, var en Søn af Proviant Forvalteren der, hvilken Proviant-Forvalter var bleven General-Krigs-Kommissair af Titel og kaldte sig Vincentz Otto Bartholin^ men ei vedkiendes af de adelige Bartholiner. i) Da vi kom til et Malerie, som forestillede en Præst og en Øvrighedsperson, der overgave en By, sagde han, det var den svenske General Steenhuch, som gav sig til Fange; og skjøndt vi sagde ham, at dette ei skeete i Christian V's Tid, da Stykket var gjort, forfægtede han dog sin Satz med Hæftighed. Til sidst lod han os viide, at han var en Søn af GeneralKrigs-Commissairen, paa det vi skulde troe ham, thi han saae ellers ud som en Opvarter eller Material-Karl. Vi bleve noget forlegne derved, siden vi ei vidste om vi kunde byde saadan en Person Penge for hans Umage med at viise os om; men en af Selskabet, som vi spurgte derom, betog os Frygten, og han tog sin Ducat rigtigt nok.

Sidst i Junio og først i Julio Antagelig 1779 kom 12 Skibe hjem fra Strat Dawis, som havde overvintret i Grønland

1) Generalkrigskommissær Vincentz Otto Bartholin (1699-1781) var Slots forvalter paa Kronborg og Generalbrevpostkommissær.



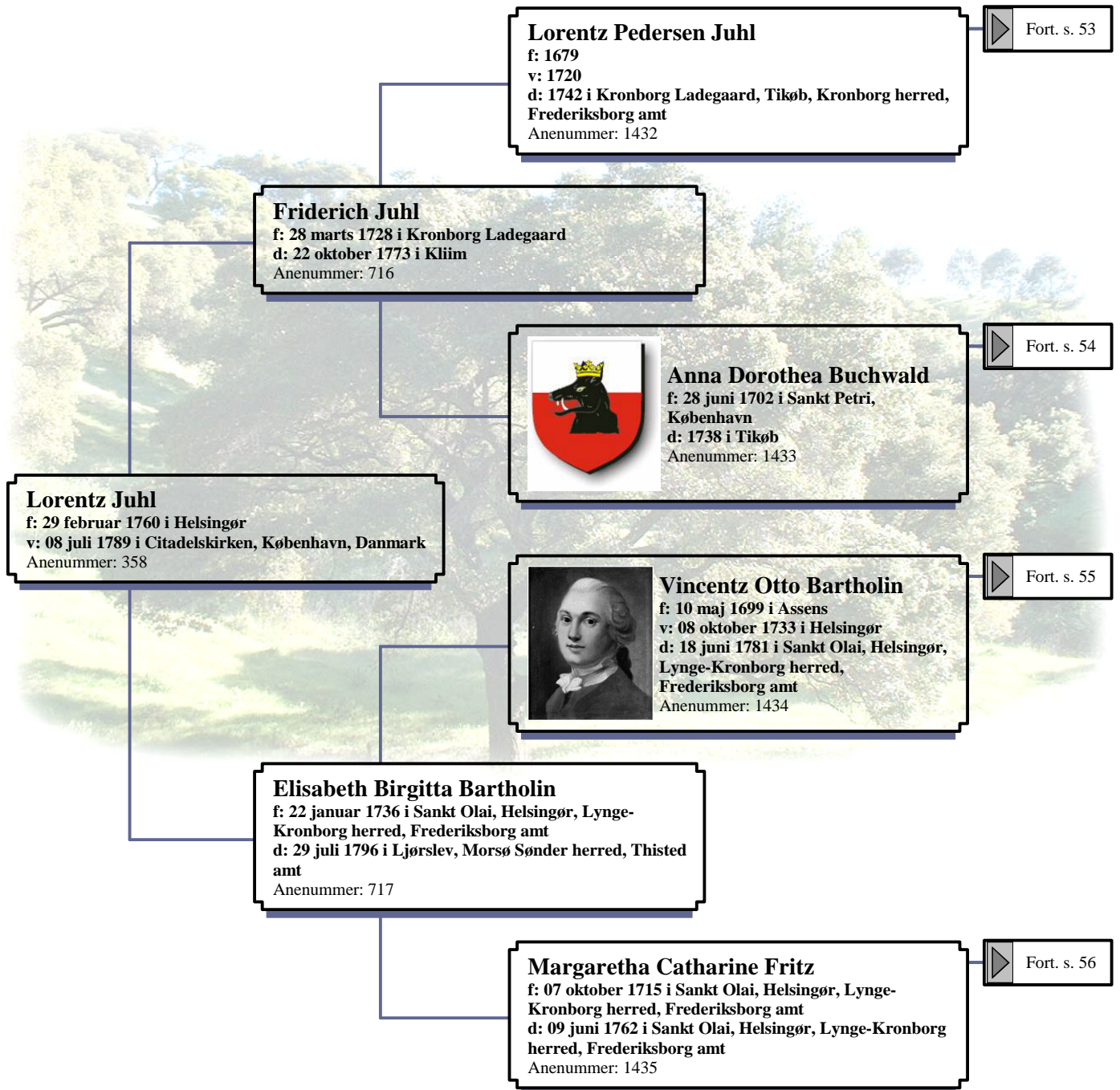
Magnus Stenbock (1665 - 1717)

1713 blev han omringet sammen med det svenske ekspeditionskorps i fæstningen Tønning (Slesvig) og måtte kapitulere den 5. maj. Stenbock blev taget til fange og i 1714 sat i fæstningsarrest på Kastellet i København.

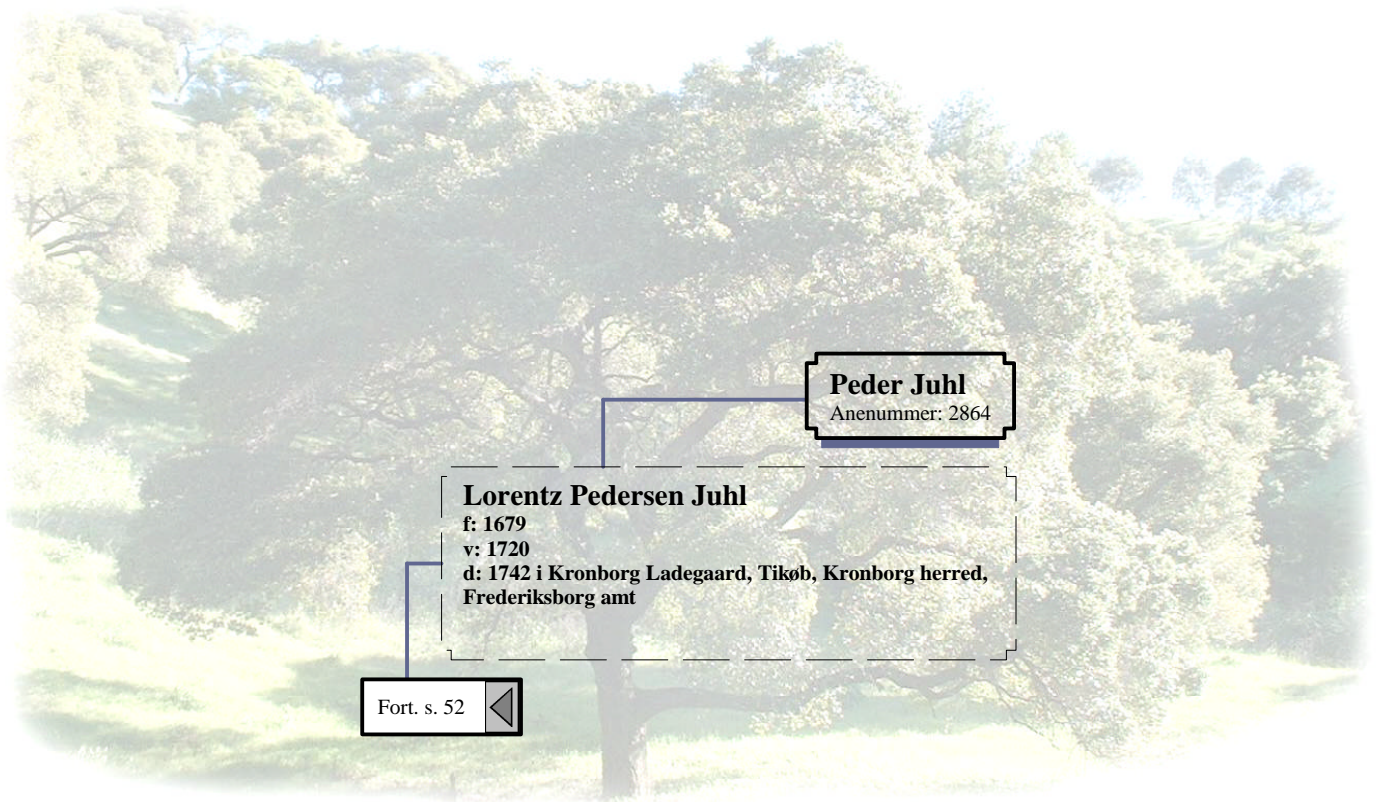


Maleri af August Lorensen (1749 - 1828) , Nationalhistorisk Museum, Frederiksborg Slot

Forfædre til Lorentz Juhl



Forfædre til Lorentz Juhl



Forfædre til Lorentz Juhl

Fort. s. 52



Johannes Buchwald

f: 07 april 1658 i Meldorf
v: 06 oktober 1689 i Süderhastedt
d: 24 oktober 1738 i København
Anenummer: 2866

Fort. s. 57



Anna Dorothea Buchwald

f: 28 juni 1702 i Sankt Petri,
København
d: 1738 i Tikøb

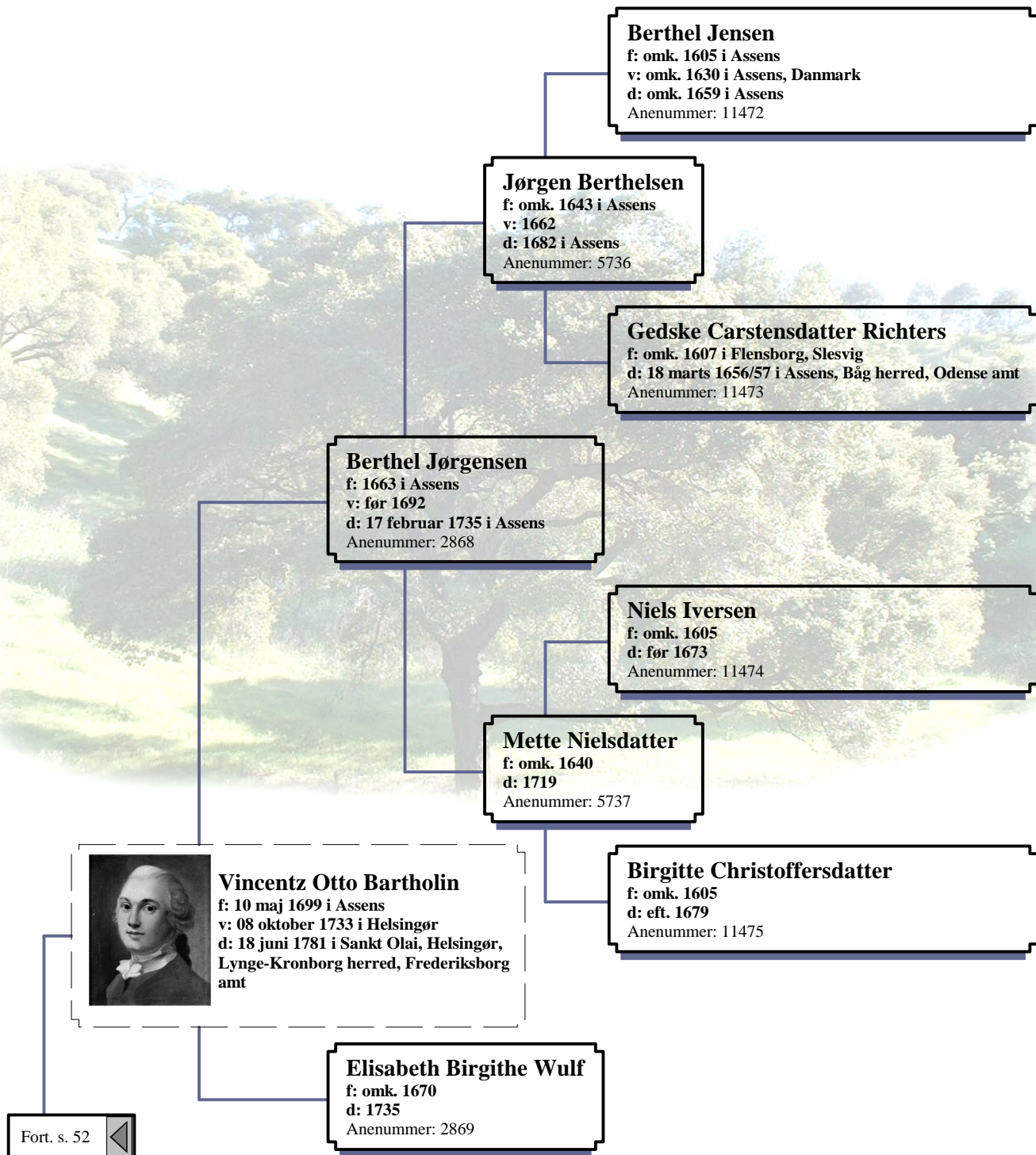


Anna Margrethe Buchwald

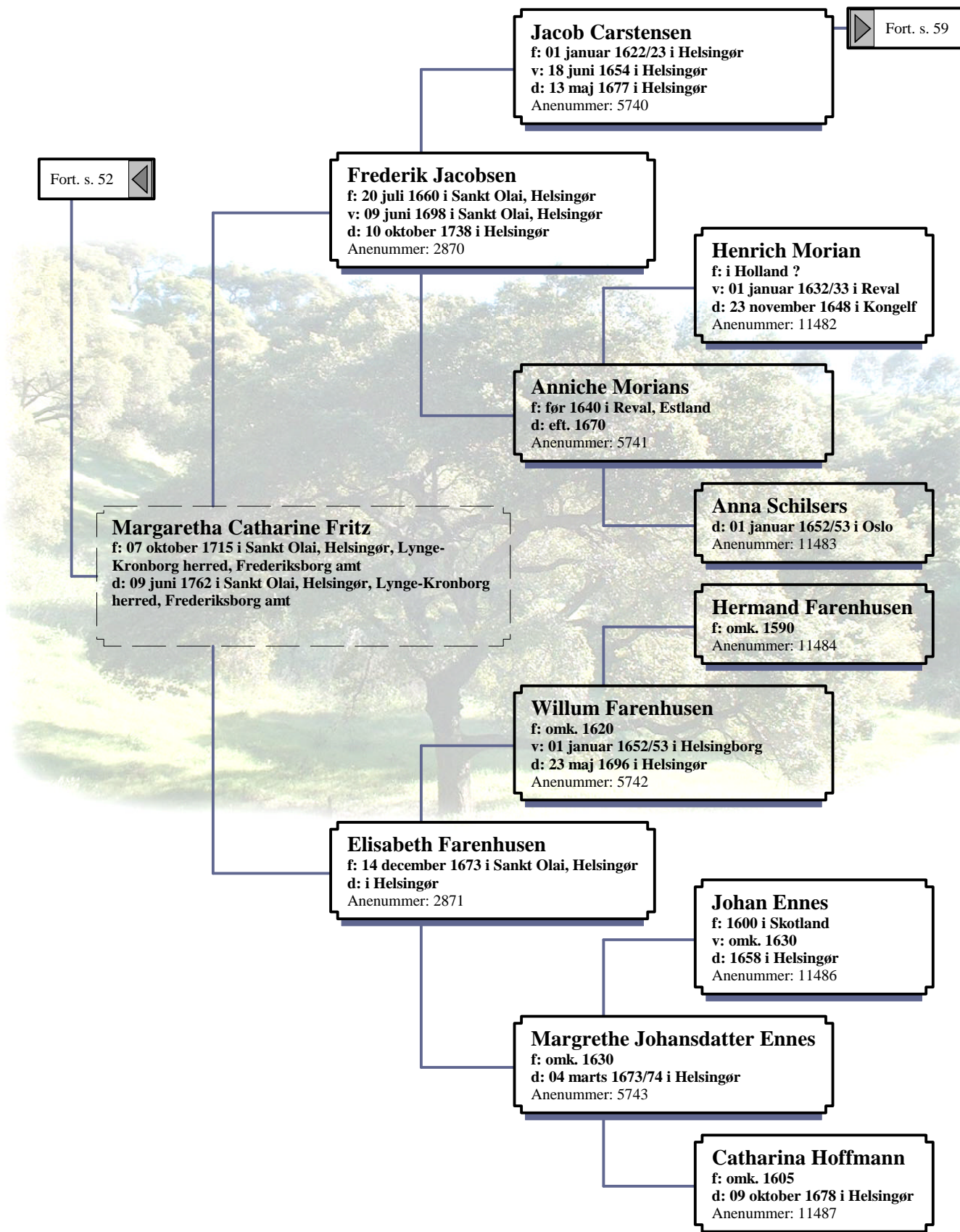
f: 01 januar 1661/62 i Süderhastedt
d: 21 april 1735 i København
Anenummer: 2867

Fort. s. 58

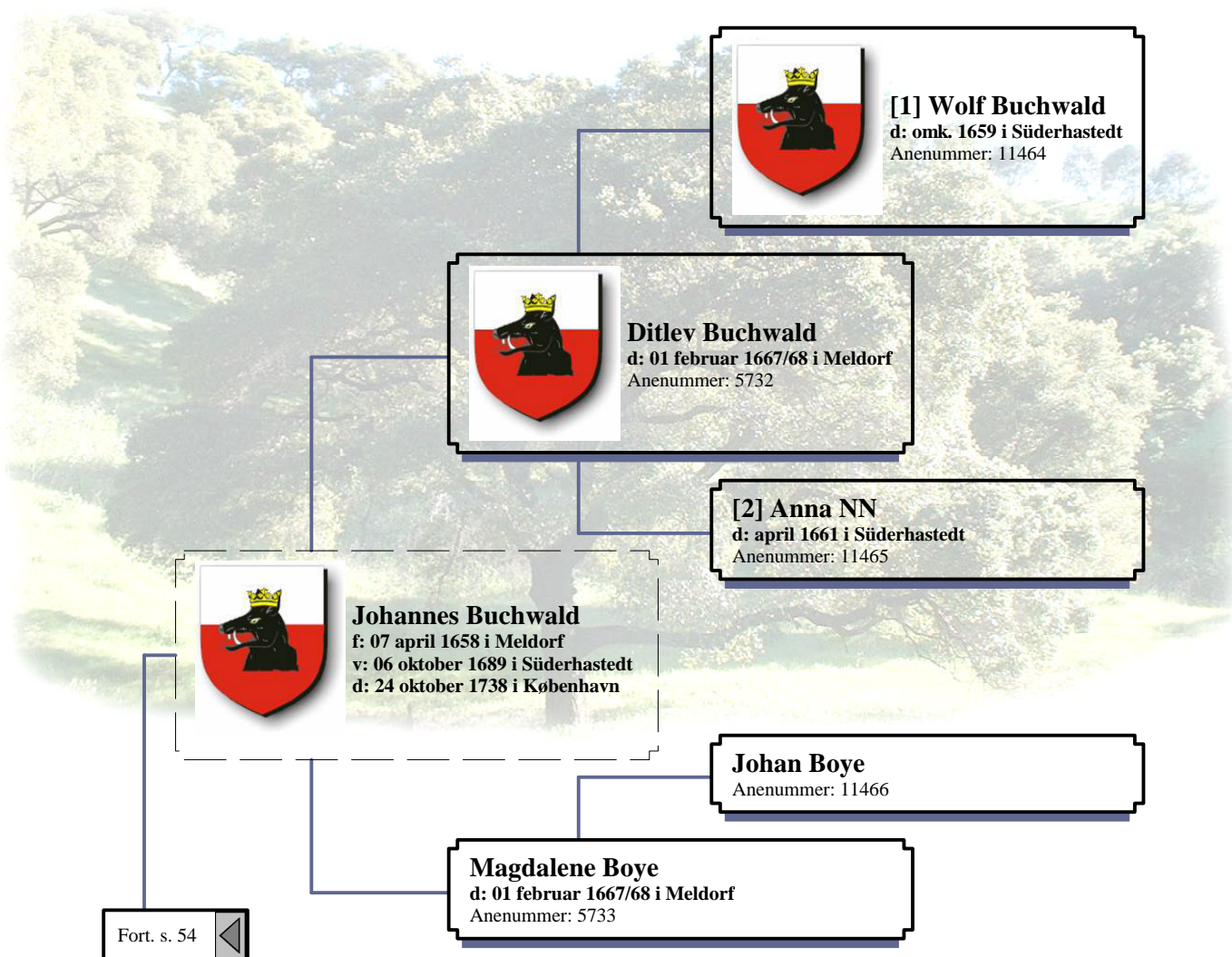
Forfædre til Lorentz Juhl



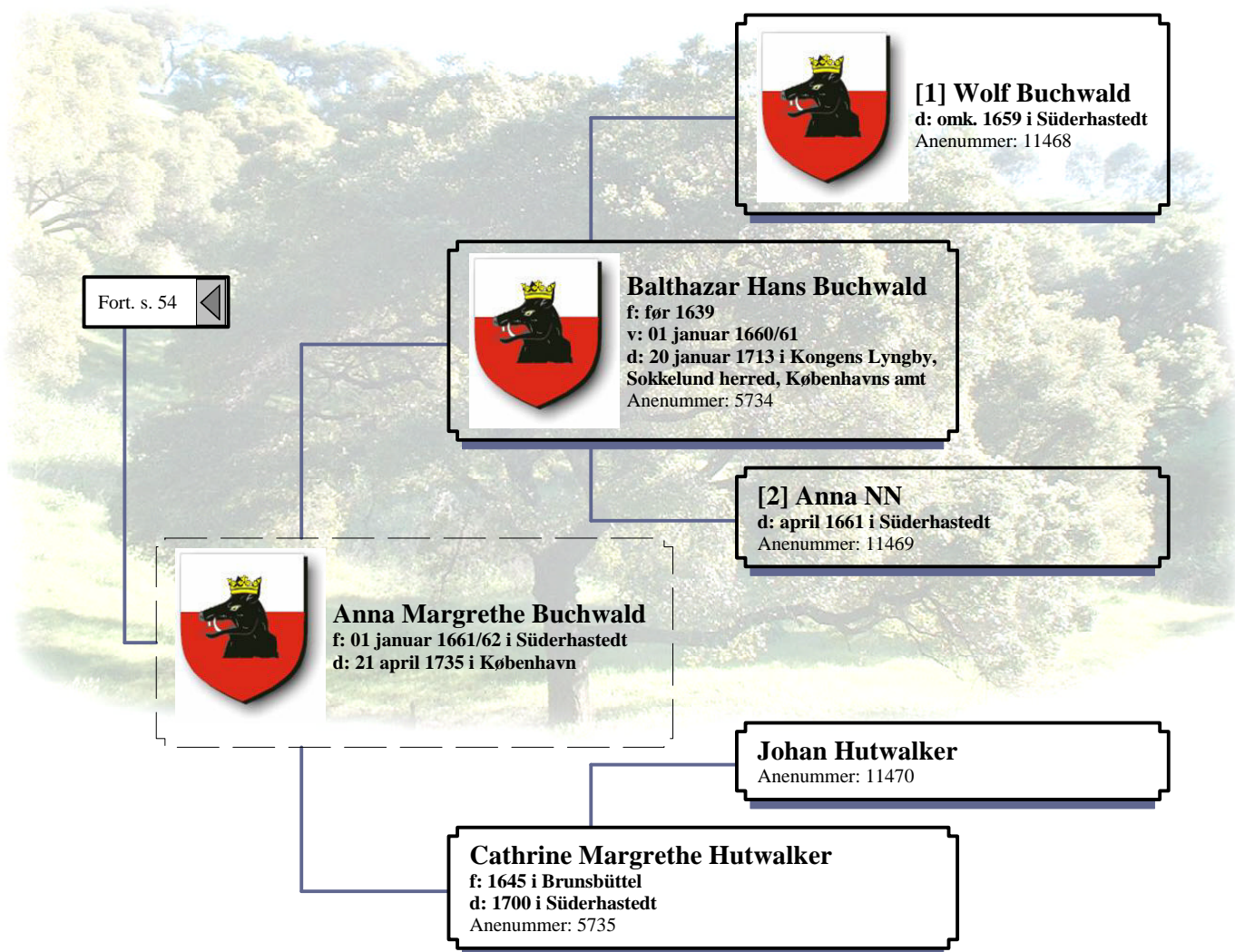
Forfædre til Lorentz Juhl



Forfædre til Lorentz Juhl



Forfædre til Lorentz Juhl



Bussemanden Balster Hans eller Baltazar Hans Buchwald.

Vi er vist mange, hvis aner spreder sig til andre dele af Riget, nogle til Norge, nogle til Sverige, nogle til Slesvig og nogle til Holsten. Jeg vil i det følgende fortælle om aner, som kommer fra Ditmarsken, en meget speciel del af Holsten. Den lokale befolkning skal efter Köhler (note 1.) omtale det sagn, at Balster Hans vandrer på egnen som spøgelse, som Den Store Bastian eller bussemand; han kan komme efter uartige børn og straffe dem, ja det siges endda at han skal have begået selvmord, eftersom han intetsteds kan findes noteret for at være begravet. Vandrerrhistorier om onde adelige findes fra mange egne af landet og denne er et særlig hårrejsende eksempel, men spøgelse på slotte er velkendte. Hvordan er så de slægtshistoriske fakta.

Balthazar Hans Buchwald.

Det siges, at adel er en sjældenhed i Ditmarsken. I denne gamle frisiske bondefristat kom adel først til efter den endelige erobring i 1559 ved Frederik den 2. og hans broder. De delte landet imellem sig, så den sydlige del tilhørte kongen, og den nordlige tilhørte hertugen. Adelige fra Holsten erhvervede gods i Ditmarsken. I praksis stødte disse adelige på mange vanskeligheder med den lokale øvrighed og de fastboende, som intet kendte til feudale regler eller adelige friheder. Det gælder også for de to godser Kleinhastedt i Kirchenspiel Süderhastedt (kirkesogn) og Friederichshof i Kirchenspiel Eddelak (note 2).

Lütkenhastedt (på plattysk) var længe i Ranzauernes besiddelse, bl.a. den kendte Heinrich Ranzau til Breitenburg. Sener var det så Ahlefeldterne på Steinburg. Efter krigens ødelæggelser mistede Ditlev Ranzau lysten til at besvære sig med godset i Ditmarsken og han forpagtede det derfor med kongelig tilladelse til Wulf von Buchwald i 1630 (note 3).

Ifølge Danmarks Adels Aarbog 1913 er denne slægt "uægte von adel". Det uægte består i at det vigtige afiliationsbevis ikke lader sig dokumentere. I de efterladte dokumenter benyttes slægten Buchwalds våben i alle segl (Rigsarkivets samling af segl).



Wulf von Buchwald kan allerede påvises på egnen i 1625, hvor han køber sit hus i Burg, for øvrigt var det i nærheden af officeren Johann Boje, der senere blev forpagter af Friederichshof. Den 10. marts 1631 skænkede "der edle, ehernfeste" Wulf von Buchwald til kirken i Süderhastedt "aus gutem Herzen freiwillig" 50 mark. Efter tronskiftet i 1648 bekræfter Frederik den 3. Forpagtningen (note 4). Omkring

1660 blev han som en storherre gravsat i kirken. Hans enke, Anna von Buchwald blev ligeledes gravsat der den 18. april 1661 "bei gehaltenen visitation" (note 5).

Ægteparret havde tre sønner, vi kender navnet på to. Den ældste var Detlev, som døde i 1668 i Meldorf, far til lægen Johannes de Buchwald. Den yngste var Balthasar Hans, i folkemunde kaldet Balster Hans; det er ham, historien drejer sig om. Allerede 1660 havde Balthazar Hans von Buchwald overtaget forpagtningen af Lütkenhastedt med kongelig tilladelse (note 5). Stedet var en ruin efter svenskernes besøg i 1658-59, men Balthazar Hans von Buchwald arbejdede hårdt for at sætte alting i stand og måtte strides om rettigheder og grænser med de tilgrænsende bønder. Den omfattende papirkrig med landfoged og sognefoged op til overretten i Glückstadt giver indtryk af en bøs og besværlig mand med gode evner til at argumentere. Gården nedbrændte i 1675 "durch böse Menschenhand", men Balthazar Hans von Buchwald lod sig ikke standse. En udførlig jordebog fra 1680 opregner og dokumentere en stor del af egnens ejendomme. I samme år blev Balthazar Hans von Buchwald udnævnt til kongelig overfører (Skovrider). I 1677 køber han så godset for 4300 rigsdaler med nedslag på 1800 rigsdaler for at have genopført bygningerne efter branden. Kongen bekræfter og 1678 bliver kontrakten udfærdiget. 1694 sælger Balthazar Hans von Buchwald godset for 8200 rigsdaler til Landschaft Süderditmarschen. Han er nu selv en gammel mand. På samme måde har Landschaft Süderditmarschen købt Friederichshof i 1686 og 1687. Så nu er adelen væk "weil die Ditmarschen keine Edelleut unter sich leiden wollten".

Hvad går denne lange indledning ud på? Slægtsforskere vil helst starte med Adam og Eva, måske kun med Gorm den Gamle, men helst med en lang indledning, så børne-børnene er faldet i søvn inden pointen nås. Her er det for at nå frem til Cathrine Margrethe Hudtwalcher, den elskede, som blev gift med Balster Hans, eller nærmere Balthazar Hans Buchwald. Og så må slægtsforskeren igen komme med en lang indledning om, hvem denne Cathrine Margrethe Hudtwalcher er.

Kæresteparret.

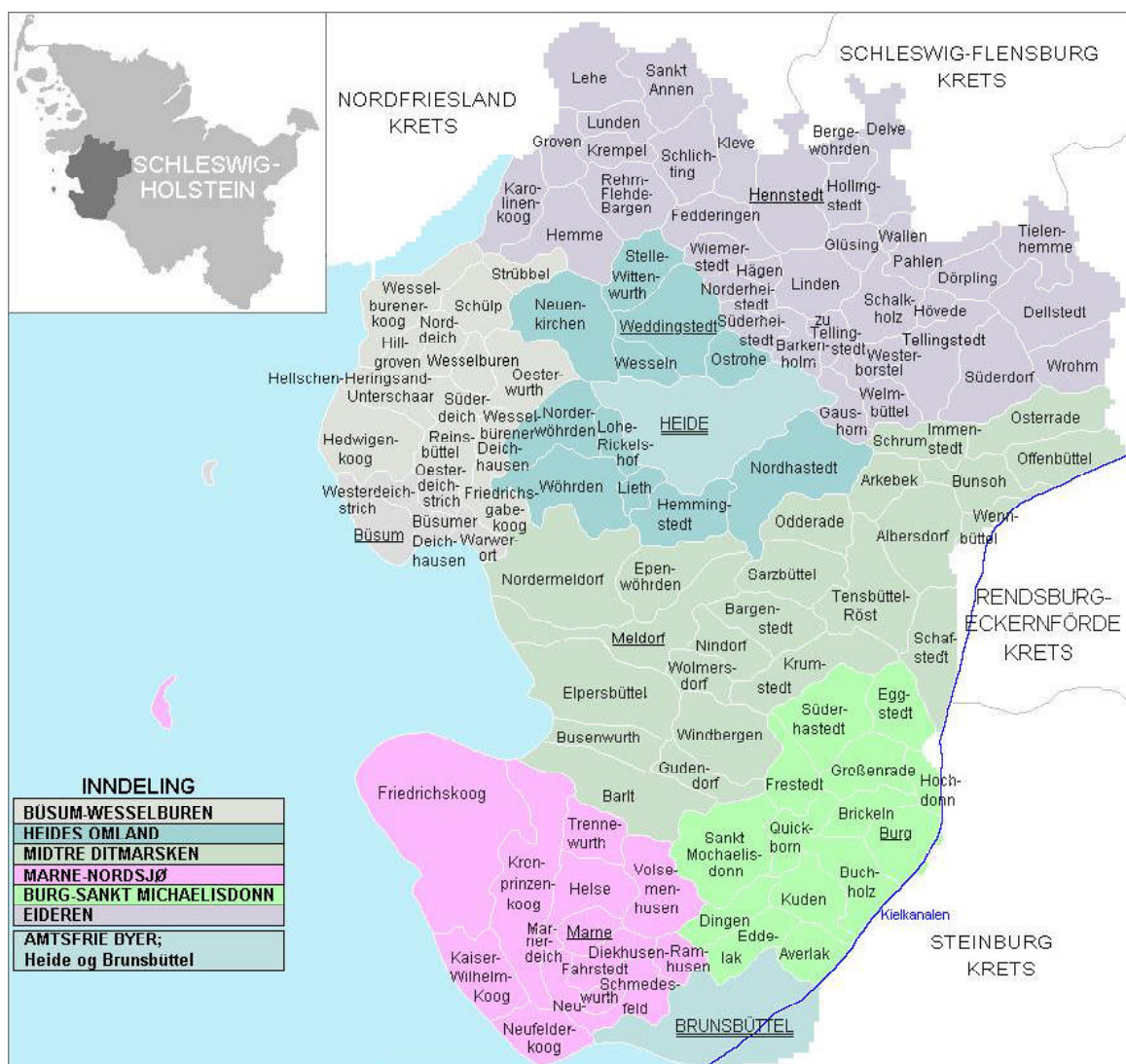
Langt om længe når vi frem til historiens kerne. Læseren har længe styret sin tålmodighed og skal nu belønnes. Köhler (note 1) har skrevet i sin historie om Balthazar Hans von Buchwald: "Er scheint ein recht wilder Ritter gewesen zu sein. Von seiner geringen Friedseligkeit zeugen seine andauernden Streitigkeiten mit allen Nachbarn. Und wenn ihn die Dithmarschen später als böser Geist umgehen liessen, so beweist auch das, ein wie übles andenken er bei seinen Mitmenschen erworben hatte. Zu diesem Charakterbild passt endlich noch die Nachricht, dass er sich 1661, offenbahr ohne Wissen der Eltern, heimlich durch einen früheren Feldprediger mit der 15- bis 16-jährigen Tochter Katharina Margaretha des Kapitäns Hudtwalker trauen liess".

På dansk: Til dette karakterbillede passer det godt nok, at han i 1661 åbenbart uden forældrenes viden hemmeligt ved en afdanket feltpræst lod sig vie til den 15-16-årige Katharina Margareta datter af kaptajn Hudtwalker.

En bortført brud, tilmed en mindreårig. Og uden forældrenes samtykke! Slægtsforskeren må tie, for kun fantasien kan berette om, hvordan det gik. Men

nogle fakta kan dog bidrage.

Ditmarsken (tysk *Dithmarschen*) er en tysk kreds (amt) i delstaten Slesvig-Holsten er afgrænset af Elben <<http://da.wikipedia.org/wiki/Elben>> i syd, Kielerkanalen og Elben i nord



samt Nordsøen mod vest. Hovedbyen er Heide. Ditmarsken er præget af marsklandskabet, som udgør den vestlige halvdel af området ud mod Nordsøen.



Ditmarskens våben.

Kaptajn Johann Hutwalker.

Under Trediveårskrigen 1618 - 1648 har en kaptajn Hutwalker i længere tid stået i tjeneste hos kongen af Danmark. I 1638 truede kejserlige tropper med at trænge ind i Holsten. Kong Christian den 4de lod derfor nogle tropper "Uthschuss uth Jüthlandt, Holstein und Dithmarschen" optage kvarter i området. Fra Michaelis 1638 til Påske 1640 er der i den sydlige del af Ditmarsken stationeret to kompagnier fodfolk, navngivet efter deres chef Begker (Becker) og Hoetwalker. I ugen efter påske 1640 bliver begge kompagnier flyttet til Glückstadt. En betydelig skat betales til de kejserlige tropper som kompensation for plyndring. Alt ånder fred til 1643.

I december 1643 bryder den svenske feltmarskal Torstenson ind i Holsten. Hermed begynder den anden halvde

I af krigen i Holsten kaldet Schwedische Krieg 1643 - 45. Om Hoetwalker berettes, at han i midten af december 1643 med 150 krigskarle og nogle kanoner flyttes til fæstningen Krempe nordøst for Glückstadt for at forstærke den. Den 19. februar blev han med 200 mand sendt ud i Wilster marsken for at besætte den (note 6). Med freden i Brømsebro den 13. august 1645 er deltagelsen i Trediveårskrigen slut for Danmark-Norge og Hertugdømmerne. Alle parter har haft svære tab og Slesvig-Holsten endnu engang i særdeleshed. Nu gælder det at bringe store summer til veje, så de hvervede tropper kan afdankes. Til de afdankede officerer hører også kaptajn Hudtwalker. Hans fælle Becker er den 29. januar 1644 befordret til major. Hvad gør en afdanket kaptajn når krigshåndværket ikke længere er attraktivt og ikke længere kan tjene til føden ? Når man tilmed er bondefødt og ikke særlig egnet til krigshåndværket ? Som det er sket så mange gange før i historien. Han slår sig ned på egnen. Der er vel også en klat penge til overs. Han har vel også truffet passende partier som han kunne starte en familie med i disse frugtbare marskegne. Der står naturligvis ikke noget om dette i arkiverne, men vi finder i Rechnungsbuch des viertels Brunsbüttel i året 1646 at Herr Capitain Huedtwalker med 4 mark betaler Einfahrengeld (fæste). Det må være den samme person, navnet er så sjældent og passer så godt. Desværre var der ikke så fredeligt. Under krigen med Sverige 1658-60, Polackenkriege i Slesvig-Holsten, blev byen grundigt plyndret.

For resten optræder kaptajn Johann Huedtwalker igen i 1661-74 under Brunsbüttel med en lille stykke land på 8 Morgen og 6 Scheffel.

Slægtsforskeren kan berette at han (forfatteren til denne artikel) kender fire børn af Baltazar Hans von Buchwald og Katharina Margareta Hutwalker:

Anna Margrethe Buchwald, født 1662, og gift 6. oktober 1689 i Süderhastedt med fætterren, lægen Johannes de Buchwald.

Catharina Buchwald, gift med major Johan Heinrich von Bippen, død før 1698.

Ditlev Buchwald, født omkring 1667, og gift med Christine Güldensparre, ejer af Ørholm Krudtmølle, død 6. oktober 1735 Ollerup, Sunds herred, Svendborg amt.

Wulf Ernst Buchwald, død efter 1698.

Slut i Ditmarsken.

Balthazar Hans von Buchwald sælger som nævnt godset, men fortsætter en tid som forpagter. I Süderhastedt kirkes visitationsprotokol anføres år 1700 at han har betalt 60 mark "wegen seiner Frau Liebsten Begrabnis" "nachdem sie mit ihrem nachlebenden Ehemann fast vierzig Jahre in der Ehe gelebet"

Resten er sagn. Köhler skriver: "Befolkningen lod ham efter døden vandre som spøgelse. Han fortsætter med at tilføje dem ondt. Det fortælles, at han på den mindre gård som blev aflægger af den store i Lütchenhastedt og blev ejet af August Friederich Köhler hele tiden rev hanebjælkerne ud, lige meget hvor omhyggeligt man satte dem fast. På den samme tid sagde man til uartige børn, at Balster Hans kommer og henter dem eller straffer dem". Ja, det hviskes endda, at han skal være død ved selvmord. Befolkningen i Ditmarsken kan ikke lide adel eller dem, der spiller adelige.

Slægtshistorikeren spinder en ende.

Som så ofte før må slægtshistorikeren skuffe traditionen. Der er absolut intet, der kan begrunde, at Balthazar Hans von Buchwald skulle være spøgelse og bussemand, eller skulle have begået selvmord. Men Ditmarsken tilhørte kongeriget og mange arkivalier findes i Rigsarkivet, som netop er RIGS. Det gælder også for Balthazar Hans von Buchwald. Der er et smukt kongeligt konfirmeret testamente, skrevet af ham selv og dateret 2. april 1698 og kongeligt konfirmeret 15. august 1701 (note 7). I Kronens Skøder kan man se at han i 1700 køber gods i Lundtofte og Ørholm Krudtmølle. Han er flyttet til København til børn og børnebørn. Den 20. januar 1712 begravnes han kristelig på Kongens Lyngby kirkegård. Heldigvis en lykkelig udgang, selv om Ørholm Krudtmølle sprang i luften i 1724. Men det er en anden historie.

note 1: Köhler Die Geschichte Kleinhastedts. Jahrbuch des Vereinigung für ditmarschische Landeskunde, bind 3 (Heide 1919) side 17-56.

note 2: Hans Detlefs af Neocorus Bind 2 side 428. Heider Nytryk.

note 3, Rigsarkivet, Tyske Kancelli, Patenten 1630-31, side 76b, Glückstadt 31. maj 1630.

note 4, Rigsarkivet, Tyske Kancelli, Patenten 1648-49, side 36a, Flensborg 8. oktober 1648.

note 5, "Sancti Laurentii Register" i Pastoralarkivet for Süderhastedt, blad 5b og 6a).

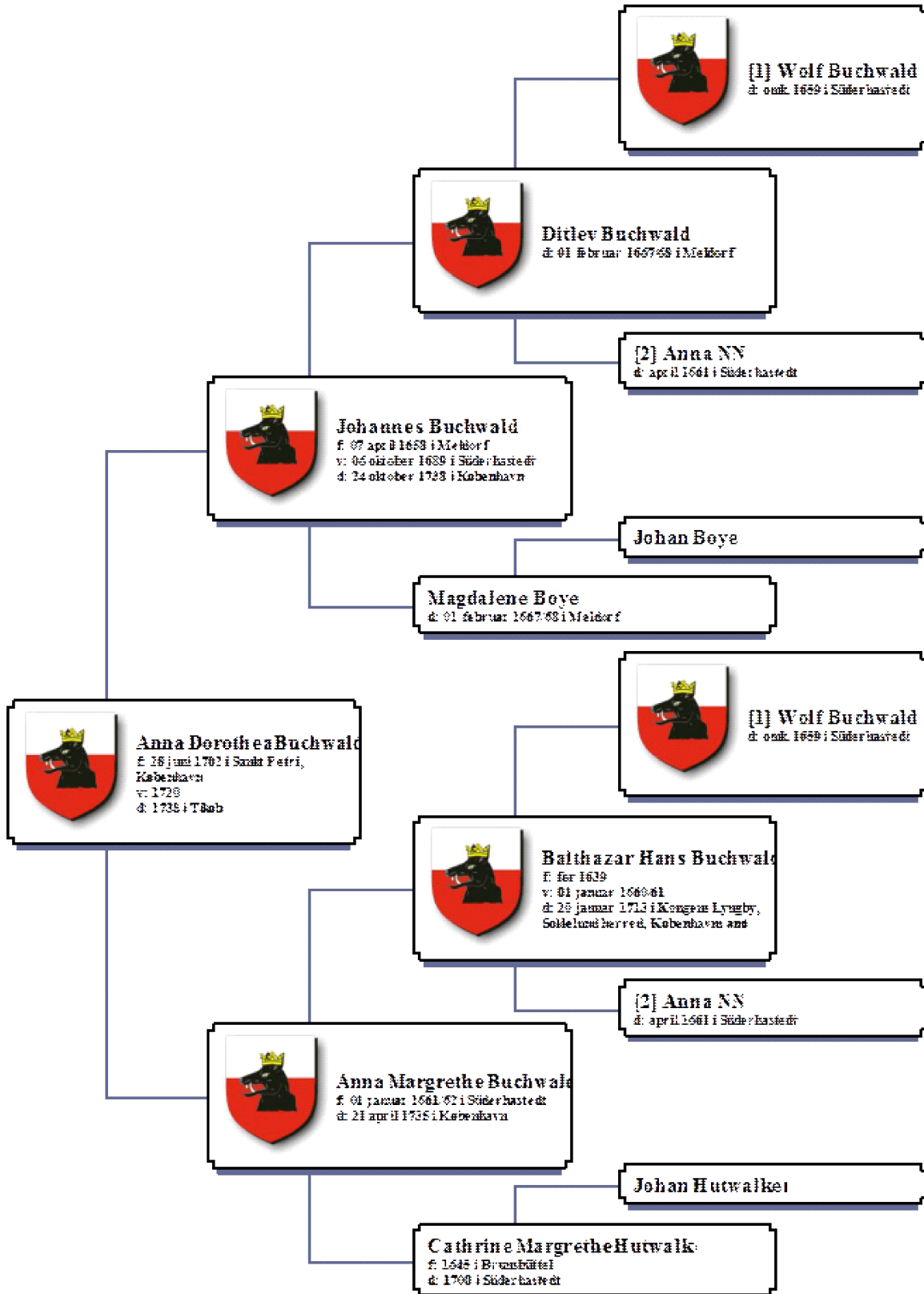
note 6, Detlefsen, Geschichte des holsteinischen Elbmarschen, Glückstadt 1891-92 Bind 2 side 220, 222.

note 7, Rigsarkivet, Sjællandske registre 187/1701.

Jeg takker desuden Wilhelm Johnsen for en inspirerende artikel om emnet i Ditmarschen, Neue Folge, Heide (1954-59)

Flemming Kobberø Skov

Forfædre til Anna Dorothea Buchwald



Her er såkaldt anetab eller kollaps af anetræet, fordi fætter og kusine gifter sig.

Indeks over personer

A

Agathe -
Uden navn: 9, 14, 15
Andersen -
Dagny Christine: 43
Johanne Marie: 40

B

Bang -
Jørgen Pedersen: 12, 35
Poul Jørgensen: 35
Bartholin -
Christian Ulrich: 10, 11, 37
Christiane Ulriche: 37
Ditlev: 38
Elisabeth Birgitta: 38, 52
Elsebe Margrethe: 10, 37
Fredericha Sophia: 38
Jørgen: 11, 37
Melzer: 38
Sophie Amalie: 38
Sophie Christina: 11, 37
Vincentz Otto (Alias: Berthilsen):
6, 10, 11, 38, 52

Berg -
Christine Dorothea: 37
Norsk postmester Hans Nielsen:
11, 37
Margrethe Elisabeth: 37

Berthelsdatter -
Anna: 12, 35
Anne Marikke: 12, 35
Mette: 12, 35

Berthelsen -
Borger i Assens Jørgen: 6, 10-12,
35, 55

Berthilsen -
(navn: Vincentz Otto Bartholin):
6, 10, 11, 38, 52

Beyer -
Catharina: 14, 33
Georg: 14, 34

Blix -
Karen Eriksdatter: 33

Blå -
(navn: Ditmar von Gatmer): 19

Bohle -
Jeppe "Auf der": 16, 18

Boye -
Johan: 57
Magdalene: 57

Brodersen -
Cathrine: 15

Brogård -
Inger Marie: 42

Brygger -
Carsten Jacobsen: 56

Buchwald -
Anna Dorothea: 52
Anna Margrethe: 54
Balthazar Hans: 58
Ditlev: 57
Johannes: 54
Wolf: 57, 58

C

Carlsen -
(navn: Peder Christian Boje
Levin): 40

Carstensen -
Jacob: 56

Catharina -
Uden navn: 14-16

Christensen -
Alfred Christian: 43
Inger: 43

Christoffersdatter -
Birgitte: 6, 11, 12, 55

E

Eisenberg -
Elias: 13, 33

Ennes -
Johan: 56
Margrethe Johansdatter: 56

F

Falch -
Margrete Pettersdatter: 33

Farenhusen -
Elisabeth: 10, 56
Hermand: 56
Willum: 56

Frandsen -
Petrine Kristine: 42

Freese -
Claus: 15
Diderik: 16
Harcke: 15
Henrik: 15-19
fribonde Ingken Vedders: 8, 13-
16
Marine: 8, 12-15, 33
Otte: 16
Vedder Inggkensen: 15
væbner Wendt: 14-17

Friis -
Christiane Margrethe: 42
Jesse: 16, 18, 20

Fritz -
Margaretha Catharine: 10, 11, 38,
52

G

Gårssing -
Niels Snæver: 44

H

Hansen -
Jesper: 33
Karl: 45
Richard: 33

Haysen -
Borgmester i Flensborg Magnus:
16, 18
Rickard: 8, 13-15

Hoffmann -
Catharina: 56

Hutwalker -
Cathrine Margrethe: 58
Johan: 58

Hvas -
Mette Lauridsdatter: 19

I

Ibsen -
Maren Andrea: 43

Inghe -
Uden navn: 8, 13-15

Ipsdatter -
Karen: 56

Iversen -
Rådmand i Assens Niels: 6, 11,
12, 55

J

Jacobsen -
Frederik: 10, 56

Jensdatter -
Marie: 40

Jensen -
Borgmester i Assens Berthel: 6,
11, 12, 35, 55
Clara Mariane Ørskov: 44
Eyvind: 45

Jeppeson -
Paye: 15, 16, 18

Jespersdatter -
Inger: 40

Johansdatter -
Marie Kirstine: 40

Johansen -
Johanne Marie: 40

Juel -
Elsabe Pedersdatter: 15-19
Iver Jensen: 19
nn: 19
nn2: 19
væbner. Peder: 16, 18-20
Thomas: 19
Troels: 19

Juhl -
Baltazar Johan: 39
Carl Friederich: 38
Charlotte: 38
Charlotte Sophia: 39
Frederike Louise: 38
Friderich: 38, 52
Lorentz: 38, 52
Lorentz Pedersen: 52
Lorentzine: 38
Maria Magdalene: 38
Otto Carl: 39
Peder: 53

Jørgensdatter -
Birgitte: 11, 35
Birgitte: 11, 36
Gedske: 11, 35
Maritske: 11, 36

Jørgensen -

Anders: 11, 36
herredsfoged, Båg herred Berthel
(Alias: Postmester): 6, 10,
11, 35, 55
Jørgen: 11, 35
Jørgen: 11, 35
Mourtis: 35
Niels: 11, 35
Steen: 11, 36
Valborg Laurine: 44

K

Knudsen -
Peder: 10, 37
Kobberø -
Christen Christensen: 43
Christoffer Lykke: 41, 43
Gudmund Ibsen: 43
Inger Kirstine (Stine): 43
Inger Marie: 41
Jens Christensen: 41
mejerist Niels Mortensen: 43
Signe Ibsen: 41, 43
Kobberøe -
Jens Christensen: 41
Korsgaard -
Uden navn: 41
Krabbe -
Berete Bentsdatter: 16
Kreyberg -
Anne Sophie: 37
Kristensen -
Erling Thorkild: 45
Krok -
Sivert: 19
Krummedige -
Anne: 20
Elsebe: 20
Erik: 20
Johan: 20
Mette Segebodsdatter: 16, 18-20
væbner. Segebod Johansen: 18,
20
Kruppen -
Jørgen Pedersen: 19
Marine: 15, 17, 19
NN: 19, 21
Peder: 17, 19, 21
Købmand -
(navn: Carsten Rickertsen): 8, 12-
15, 33

L

Lemstad -
Viggo: 42
Levin -
Carl Christoffer Pedersen: 40
Elisabeth Birgitte: 40
Frederik Juul: 39
Frederikke Lovise: 40
Gunhild Marie: 40
Johan Frederich Pedersen: 39
Lise: 40
Lorentz Christian: 39
Peder Christian Boje (Alias:
Carlsen): 40
Limbek -

Elsa: 19
Linde -
Edel Peder Lauritsensdatter
Saltensee af: 20
Lykke -
Laura Kathrine: 43
Nielsine Marie: 41
Løgismose -
NN Ingildsdatter Revel: 18-20

M

Madsdatter -
Kirsten: 40
Madsen -
Otilie Lysgård: 42
Magnusdatter -
Frouwe: 15, 16, 18
Matthiasdatter -
Ingeborg: 33
Mecklenborg -
Olaus: 14, 34
Melsing -
Sophia Amalie Melzersdatter: 10,
11, 38
Monrad -
Peder Ephraim: 37
Morian -
Henrich: 56
Morians -
Anniche: 56
Mortensen -
Jens Peter Valdemar: 44
Myndel -
Folmer: 20
Hans: 19, 20
Hans: 17, 19, 20
Hans: 15, 17, 19
Hans Hansen: 17
Mette Hansdatter: 14-17

N

Nielsdatter -
Mette: 6, 10-12, 35, 55
Nielsen -
Astrid Emilie: 43
Claus: 21
Ella Minna: 42
Kristine: 42
Thøger Christian: 44
Vogn: 18-20
Nigels -
Bodil: 19
Nigelsen -
(navn: Anna Petersdatter): 9, 12,
14, 15
Peter: 9, 14, 15
NN -
Uden navn: 44
Anna: 57, 58

O

Olufsdatter -
Sophie: 21

P

Paysen -
Haying: 14-16
Pedersdatter -
Anne Giertrud: 37
Maren: 40
Pedersen -
Ane Marie: 40
Anine: 42
Anna Kristine: 44
Bartholomæus: 37
Else Kirstine Helene Margrethe:
44
Henning Richardt Angelius: 44
Inger Marie: 41
Ingvard: 42
Jens Christian: 41
Jens Peter: 42
Karen Marie: 40
Lene Margrethe: 41
Peder Møller: 42
Pennow -
Inger Hermansdatter: 20
Peters -
Maria: 13, 33
Petersdatter -
Anna (Alias: Nigelsen): 9, 12, 14,
15
Petersen -
Ane Marie: 40
Post -
Heinrich Petersen: 13
Mariche Petersdatter: 7, 11-13,
35
Peter: 7, 12-14
Postmester -
(navn: Berthel Jørgensen): 6, 10,
11, 35, 55

R

Ralby -
Jens Christian: 42
Revel -
Ingil: 19
Richerts -
Margethe: 12, 33
Richertsen -
Andreas: 12, 33
Orlogskaptajn Carsten: 7, 11-13,
35
Jürgen: 12, 35
Richters -
Gedske Carstensdatter: 6, 11, 12,
35, 55
Rickertsen -
Borgmester i Flensborg Carsten
(Alias: Købmand): 8, 12-
15, 33
Rådmand Carsten: 14, 33
Datter: 13, 33
Hans: 33
Karen: 14, 33
Magdalene: 14, 34
Margaretha: 14, 34
Paul: 13, 33
Rådmand Peter: 13, 33
Petersen Rickert: 33
Borger i Flensborg Richert: 7, 12,
14, 33

Rickertsens -
Nn: 33
Rytze -
Ann Pedersdatter: 20

S

Sakstrup -
Knud: 21
NN: 17, 19, 21
Ove: 19, 21
Schilsers -
Anna: 56
Schwelund -
Martin: 9, 12, 14, 15
Schwelundt -
Anna: 7, 12-14
Schwermann -
til Bonderup og Espe Johan
Ludvig: 11, 37
Thomas Hans: 37
Seebled -
Rådmand i Odense Knud
Jørgensen: 14, 33
Sested -
Hartvig Ottosen: 20
Skov -
Anna Kobberø: 45
Dorthea Kobberø: 45
Inger Marie Kobberø: 45
Jens Kobberø: 43
Jens Kristian Kobberø: 43
Mette Kobberø: 45
Poul: 43
Skram -
Cecilie Pedersdatter: 18, 20
væbner. Peder: 20
Skrædder -
Melzer Pedersen: 10
Søndergaard -
Niels Christian: 41

U

ukendt -
Uden navn: 16, 18
Understrup -
Fridda: 43

V

Vognsen -
til Tveden Niels: 20
Voigt -
Peter: 38
von Gatmer -
Ditmar (Alias: Blå): 19
von Reinhausen -
Gesche: 7, 12, 14, 33
von Würtzen -
Charlotte: 38

W

Winther -
Mette Christine: 10, 37
Wulf -
Elisabeth Birgithe: 6, 10, 11, 35,
55